

Okrog nas

Ko se je v Egiptu kralj Faruk ne-
pričakovano odpovedal prestolu in je
v Perziji znova prevzel upravljanje
dežele »svovražnik Velike Britanije
dr. ...«, so v Londonu pa
tudi v Washingtonu takoj izjavili, da
gre zgoj za »notranja vprašanja« obeh
držav, ki dosedanega toka dogodkov
v obeh deželah ne bodo izpremenili.
Vendar te ugotovitve morda drže za
Perzijo, nikakor pa ne za vroča egip-
tovska tla.

V Veliki Britaniji se že uradno krogi
z bojaznijo ozirajo na sleherni korak,
ki ga namerava storiti egiptovska vlada
v duhu onih zahtev, ki jih je ob dr-
žavnem prevratu postavil general Na-
gib bej. Egiptovska vlada je že zaple-
nila ogromno Farukovo imetje, ki je
obsegalo poleg štirih palač še okrog
sto tisoč hektarjev plodne zemlje. (O
denarju, ki ga je naložil v tujih ban-
kah, in ki presega 20 milijonov egip-
tovskih funtov, doslej še ni nobenih
odločitev.) Borba proti pokvarjenem
v vojski in državni upravi se je že
pričela. O tem pričajo tudi »čistike«, ki
jih je po lastni preudarnosti pričela
največja egiptovska stranka Vafd med
svojimi vrhovi, da bi se — kot trde v
Kairu — pozneje lažje dokopala do ve-
čine v parlamentu in morda celo do
vladnega stolčka. V Londonu so v tej
zvezi sodili, da bo prišlo kmalu do ne-
sporzuma med vafdisti in sedanjim
vladnim predsednikom, oziroma gene-
ralom Nagibom. Toda izjave generala
Nagiba, da se strinja s prizadevanji
Ali Maherjeve vlade in da je iz raz-
govorov z vafdističnim prvakom Nahaz
pašo spoznal, da se osebno strinja z
namenimi sedanje egiptovske vlade, so
te pomisleke kaj hitro odpravili.

Medtem ko se ameriški uradni krogi
bolj zanimajo za odnos nove vlade do
predvidenega poveljstva za srednji
Vzhod, kamor naj bi se slednjic tudi
vključil Egipt, pa se v Londonu boje
ostrejšega kursa zoper britanske čete
na področju Sueskega prekopa. Boje
se, da bi general Nagib uvedel slej-
koprej diktatorsko oblast, ki bo tudi
»dostojno« zastopala protibritansko li-
nijo. Pričakovanja, da bo prišlo do
medsebojnih pogajanj glede neresenih
vprašanj (vprašanje Suez in Sudana),
so po vsem tem sodeč vsaj za sedaj
padla v vodo.

Perzijski vladni predsednik dr. Mo-
sadiq je popolnoma prevladal s svojim
vplivom v parlamentu. Parlamentarni
predsednik je postal verski fanatik Ko-
šani, s pomočjo katerega se je Mo-
sadiq znova dokopal na predsedniško
mesto. Dosegel je nadalje, da so za-
pomenili imetje bivšega predsednika Sul-
taneha, ker je povzročil smrt večjega
števila Mosadikovih pristaev. Perzijski
vladar (šah) sme v bodoče sprejeti
tak tuje predstavnike samo z dovo-
ljenjem dr. Mosadika in se čuti sedaj
kakor ujeta zver v kletki. Parlament
je nadalje odobril Mosadiku za dobo
šestih mesecev, da po svoji uvidenosti
izvede gospodarske in finančne re-
forme ter reši na ta način deželo brez-
poselnosti in lakote. Sedaj se pogaja
za pomoč Mednarodne banke za raz-
voj, po nekaterih njegovih izjavah pa
bi sodili, da je pripravljen tudi na
anglo-perzijska pogajanja. K temu ga
je napotila že svoj čas ameriška vlada,
podobne napotke pa je najbrže sprejel
tudi sedaj.

V Trstu se iz drveva v dan bolj čuti
delovanje novih italijanskih direktor-
jev v civilni upravi anglo-ameriške vo-
jaške uprave. Pojavljajo se obrasči z
italijanskim grbom in napisom »Republi-
ka Italija«, četudi je uporabo itali-
janskih tiskovin s posebno določbo le-
ta 1947 prepovedal poveljnik anglo-
ameriške cone. Italijanski in njim po-
dredni tržaški iredentisti se na vso moč
trudijo, da bi pred svetovno javnostjo
čim prej pokazali cono »A« kot svojo
navadno provinco. S tem v zvezi je
tudi zastopavanje slovenskega tiska,
ki ga čuti predvsem edini odločni bорец
za slovenske pravice v Trstu »Primorski
dnevnik«, medtem ko se na zahteve
slovenskih staršev glede novih sloven-
skih šol v anglo-ameriški vojaški upra-
vi sedaj sploh nič več ne zmeni. Jasno
pa je, da takega stanja slovensko pre-
bivalstvo ne bo moglo več prenašati in
da bo moralo dobiti zadostne pri-
oblasteh, ki upravljajo to področje kljub
svojemu popuščanju imperialističnim
italijanskim željam v imenu OZN.

Po vestih iz Budimpešte pripravljajo
v Baranji novo izselitev. Tokrat bodo
zajeli predvsem židovske družine. Spi-
ške izseljencev so že naredili. Obsojenci
pa v strahu pričakujejo vsako noč, da
se bodo pojavili odredi tajne policije s
svojimi temnimi avtomobili. V mestu
Honolulu so se ti sestali zunanji
ministri tako imenovanega pacifiškega
pakta — ZDA, Avstralije in Nove Ze-
landije. Med sklepi, ki so jih doslej
sprejeli, je eden najvažnejših, da v
članstvo ne bodo sprejeli nikogar več.
S tem so zadovoljili željam Avstralije, da
naj avstralskega agenta Japonsko v
pakt ne vključijo. Zahodna Nemčija je
znova spožila vprašanje Porurja, kate-
mu se nikakor ne mara odreči, vsaj pod

Potrebna je reorganizacija vinogradniškega združništva

V zvezi s splošno reorganizacijo na-
šega združništva, o kateri se zadnje
čase toliko piše in govori (odprto pismo
CK KPJ vsem organizacijam, plenum
OF in občni zbor republiške zveze
kmetijskih zadrug) se mi zdi nujno
postaviti v javno diskusijo tudi
vprašanje nadaljnega obstoja dveh za-
družnih podjetij v ptujem okraju. V
mislih imam Vinarsko zadrugo in Za-
družno založno klet, podjetje OZKZ,
oziroma OZZ.

Obe podjetji nosita zadržno firmo,
vendar imata po mojem mnenju v
svojem bistvu prav malo skupnega z
resnično socialistično zadržno mislijo,
kakršno so nam nakazali omenjeni fo-
rumi.

Vinarska zadruga dela še danes po
istih principih, kot leta 1939, ko je bila
ustanovljena s pomočjo klerikalnega
kapitala, ki je imel z ustanovitvijo za-
druge tudi svoje posebne račune; bavi
se predvsem z odkupom, šolanjem in
prodajo vina ter deloma s preskrbo
reprodukcijskega materiala (galica,
apno, trsje), kar jo spreminja v svojem
bistvu v navadno trgovsko podjetje
(ali ni smešno, da dobavlja galico Vi-
narska zadruga in jo prodaja preko
svojih nakupovalcev, v sosednji ali
celo isti hiši pa dela tudi trgovina
splošne kmetijske zadruge, ki prav tako
prodaja galico?). Skratka, mislim da
se je način dela Vinarske zadruge pre-
živel (čeprav s tem nočem trditi, da ni
zadruga v preteklosti opravila svoje
pozitivne in našemu gospodarstvu ko-
ristne naloge) in da je za to zadnji čas,
da se poišče nova, sodobnejša sociali-
stična pot.

Po dosedanjem načinu poslovanja pa
imam občutek, da tudi Zadruga za-
ložna klet ni mnogo na boljšem.

Vprašam se, ali smatrajo tovariši iz
vodstva tega podjetja, da jim daje
upravičeno pravico do zadržnega na-
slova dejstvo, da izplačujejo kupljeno
vino preko splošnih kmetijskih zadrug
in tam odvajajo za ta meštarski posel
0,50—0,75 din provizije od litra? Ali ni
to še zdajdale bolj kot Vinarska zadruga
trgovsko podjetje, ki nosi vsaj za en-
krat popolnoma neupravičeno zadržno
firmo. Ali je v skladu z načeli naše
socialistične demokracije, da je bilo
organizirano zadržno podjetje, ne da
bi o njegovih ciljih, metodah dela itd.
obširno razpravljali s člani kmetijskih
zadrug, katerih podjetje bi naj to bilo.
Ali ne smrdi vse to po starem, admini-
strativno-birokratskem poslovanju te
bivše OZKZ, o kateri je bilo že to-
liko povedanega?

Ali se ne zdi vsem, ki jemljejo vpra-
šanje združništva resno in čutijo v
njem enega osnovnih temeljev naše
graditve socializma, do skrajnosti prav
smešno, da imamo v Ptujju dvoje pod-
jetij, ki obe nosita zadržno naslov in
se bavita obe z odkupom in prodajo
vina? Mogoče bo tu rekel kdo —
konkurenca je vedno dobra. To je res,
toda poglejmo, ali je obstoju dveh takih
podjetij pameten in naši zadržni mi-
slil koristen.

Rdeči križ soročja:

Nemški urad za obveščanje svojcev
padlih vojakov nemške vojske v Ber-
linu išče svojce ali sorodnike nasled-
njih padlih ali pogrešanih vojakov:

1. svojce Antonič Antona, roj. 5. 10. 1920 v Pavlovcih? Hajdina pri Ptujju?
2. svojce Horvat Ivana, roj. 4. 11. 1920 v Markovcih, zadnji naslov: Zabo-
vci 85, Markovci, Ptuj — oče Hor-
vat Franca;
3. svojce Horvat Jurija, roj. 3. 11. 1926,
zadnji naslov Spuhlje 89 b, Ptuj —
oče Horvat Ivana;
4. svojce Hrušič Franca, zadnje bi-
vališče Lovrenc, okraj Ptuj;
5. svojce Rodošek Konrada, roj. 16. 1. 1926,
zadnje bivališče Zgornji Velovlak,
Ptuj — oče Rodošek Antona;
6. svojce Turnšek Gregorja, roj. 17. 10. 1925 v Slovenji vasi, zadnji naslov:
Siebendorf 20 (?) Ptuj.

Prosimo sorodnike omenjenih voja-
kov, da se čimprej javijo pri Okrajnem
odboru rdečega križa v Ptujju. Njihove
točne naslove bomo potem sporočili
nemškemu uradu za obveščanje svoj-
cev padlih ali pogrešanih vojakov, ki
bo poslal družinam stvari njihovih
padlih ali pogrešanih članov.

takimi pogoji ne, kakor si zamislja
Francija, ki sedaj po pogodbi s poru-
sko vlado izkorišča njeno rudna bo-
gastva. Korejska pogajanja so znova
zašepala in ni nikakih izgledov za sko-
rajšnje podpisovanje premirja. »Agli-
nejsi« pa so postali naši kominformni
stični sosedje, posebno Bolgari, ki sku-
šajo z vtihotapljanjem svojih agentov
v naše obmejne vasi izzvati neredne
Vendar se njih nakane niso posrečile.

Če namreč hočemo, da to ne bodo
navadna trg. podjetja, temveč zadrž-
trgovska podjetja, potem je nujno, da
postanejo to podjetja tistih splošnih
kmetijskih zadrug, oziroma njihovih
vinogradniških odsekov, v katerih de-
lokrugu je proizvodnja vina osnovna
gospodarska panoga. Mislim, da imamo
takšnih zadrug, v območju Ptujja 10. S tem
bi prenehalo dvajdes zadržno član-
stvo, ki je danes popolnoma nesmisel-
no, podjetje pa bi postalo res pravo
zadržno trgovsko podjetje, ki ga bo
vodil upravni odbor, izvoljen od dele-
gatov vinogradniških odsekov splošnih
kmetijskih zadrug, ki bodo podjetje
osnovala ter mu tudi v celoti s svoj-
jim premoženjem, vlogami članov in
njihovo garancijo dala finančne vi-
re in jamčila za potrebne kredite. To
podjetje se bo seveda moralo v kon-
kurenci z ostalimi podobnimi podjetji
boriti za to, da bo doseglo na trgu
čim ugodnejše cene in tako tudi pla-
čevalo odkupljeno vino po najgode-
nejših cenah. Pri tem bo seveda nujno
ustvarjalo tudi dobiček, ki pa ga bo
upravni odbor na osnovi statuta pod-
jetja razdeljeval po vloženi količini in
kvaliteti vina vinogradniškimi odse-
kom; ti ga bodo morali uporabiti iz-
ključno za dvig našega vinogradništva
(nabava mehanizacije, urejanje vzor-
nih vinogradov, trsnice, šolanje kadra
itd.). Na ta način se bodo okrepile
splošne kmetijske zadruge, ki bodo
soudelne tudi na eventualnih ustvar-
jenih devizah. Poleg tega pa bo od-
pravljeno tudi sedanje smešno stanje,
da splošne kmetijske zadruge na ob-
močju Haloz na pr. s svojim osnovnim
produktom — vinom — soloh nima-
jo opraviti in je za to seveda nujno, da
so več ali manj samo trgovine, do ka-
terih pa člani ne čutijo posebnega in-
teresa. Z osvoboditvijo tega predloga,
ki je popolnoma v skladu s splošno
linijo našega nadaljnega gospodar-
skega razvoja in z borbo za socialistič-
no demokracijo, je seveda obstoju dveh
podjetij v Ptujju goli nesmisel. (Vinars-
ka zadruga v Ormožu naj postane
zadržno trgovsko podjetje kmetijskih
zadrug ormoškega okoliša na istem
principu.) Čimprej naša združitev obeh
podjetij v enotno zadržno trgovsko
podjetje omenjenih 10 zadrug je za-
rad bližajoče se trgate in s tem glavne
odkupne sezone kričeče nujno in ne-
odložljivo. Če je res kaj na tem, o
čemer nekateri poznavalci prilik go-
vora, da je namreč močna zavora re-
šitvi tega problema vprašanje, kdo bo
v zadržnem podjetju uslužben in kdo
bo izgubil ta ali oni naslov, potem bi
rekel sledeče: tisti bo ostal, ki je bolj
splošen in ki je s svojim dosedanjim
delom pokazal, da hoče vložiti vse
svoje znanje in sposobnosti za procvit
vinogradništva in kmetijskega zadrž-
ništva sploh. Torej še enkrat: enotno
zadržno trgovsko podjetje z vinom,
ki ga ustanovijo in financirajo kme-
tijske zadruge oziroma njihovi vino-
gradniški odseki (ne pa OZKZ). Vodi
ga upravni odbor, ki ga izvolijo dele-
gati splošnih kmetijskih zadrug, ki so
podjetje ustanovili. Podjetje se bori,
da doseže čim boljše cene, ves odkup
in izplačevanje pa se vrši preko vino-
gradniških odsekov, ki za to ne dobijo
meštarskih procentov, temveč so po
vloženi množini in kvaliteti vina de-
ležni na ustvarjenem dobičku, ki ga
uporabijo izključno za pospeševanje
vinogradništva. Vse ostalo (vprašanje
reprodukcijskega materiala), da naj
rešujejo vinogradniški odseki, ki bodo
po potrebi imeli v okviru OZZ tudi
svoj osrednji vinogradniški odbor in
si ustanovili tudi centralno trsnico.

Gori obdelani problem, kot že re-
čeno, zahteva rešitve. Če ga prizadeti
v najkrajšem času ne bodo sposobni
spraviti z mrtve točke, potem bo mo-
ral Okrajni ljudski odbor v Ptujju v
korist razvoja našega zadržništva in
vinogradništva z zakonitim odlokom
postaviti stvari na nove temelje!

B. V.

Do nadaljnega sečnja lesa ni dovoljena

V zadnjem času je izsekavanje goz-
dov zavzelo tak obseg, da je ogroženo
pravilno in smotno izkoriščanje gozdov.
Prekomerni poseki ogrožajo že osnovne
gozdne fonde, poseki zadnjega časa pa
presegaajo v velik meri že normalni
letni prirast, vsled česar lahko nastane
nepopravljiva gospodarska škoda.
Zaradi tega se do nadaljnega sečnja
dovoljenja za posek v nedržavnih goz-
dovih in v tistih državnih gozdovih, ki
so v upravi državnih organov izven
gozdnih gospodarstev, ne bo izdajala.
Prošnje za posek se do preklica tega
začasnega navodila ne bodo reševala.

Čas, ki je bil na podlagi pravomo-
čnih sečnih dovoljenj že odkazan za posek,
smejo do preklica kupovati samo repu-
bliška podjetja (LIP, Slovenija-les in
Kooperativa) oziroma tudi kmetijske
zadruge, ki pa smejo les prodajati na-
prej samo republiškim podjetjem.

Spremljajmo delo društva rezervnih oficirjev

Ze precej časa je, odkar so si re-
zervni oficirji v ptujem okraju orga-
nizirali svoje društvo. Namen tega dru-
štva je, da svoje člane združuje, goji
tovarištvo in jugoslovanski patriotizem
ter da usposablja rezervne oficirje v
vojaških vedah, da bodo pripravljeni,
če bo treba braniti domovino.

Oficirji so se v velikem številu od-
zivali povabilu na ustanovni občni zbor,
kjer so si tudi izvolili svoj odbor. Re-
zervni oficirji v Ptujju so si v okviru
odborna ustanovili svoj pododbor za čla-
ne v Ptujju in okolici. Pododbor je za-
čel z delom, predvsem s praktičnimi
vajami na terenu in s predavanji iz
vojaških strok. Vsakih 14 dni imajo
njegovi člani vojaško vajo ali pa pre-
davanje.

Večina tov. rezervnih oficirjev se je
z voljo do dela vključila v društveno
delo. Te tovariše vidimo pri vseh vajah,
povsod radi pomagajo in so tudi sploh
disciplinirani člani in dobri tovariši.
Zal pa nekaj tovarišev še vedno ne ra-
zume velike važnosti, ki jo ima Dru-
štvo rezervnih oficirjev v naši družbi.
Čeprav so bili večkrat pozvani, da naj
uredijo svoj pristop v društvo s plača-
njem članarine in izpolnitvijo pristojne
kartoteke, se ti tovariši — k sreči so
le manjšina — do sedaj še niso zvedili,
da s svojim zadržanjem zavirajo delo
Društva rezervnih oficirjev. Tudi pri
vajah na terenu teh tovarišev ni videti.

Društvo rezervnih oficirjev se bo prav
zato še bolj trudilo, da bo v društvu
vladalo veselje do dela, disciplina in
pravo tovarštvo. Zato pozivamo vse

62 novih družinskih hišic in 6 zadržnih domov

V našem listu smo že poročali, da iz-
vaja okrajni ljudski odbor v letošnjem
letu zaključna gradbena dela v Splošni
bolnici Ptuj, na osnovni šoli v Selih,
v Domu onemoglih in Muretincih ter v
Veterinarski bolnici v Ptujju, za kar
je v okrajnem proračunu določenih
skupaj 13 milijonov in pol finančnih
sredstev.

Gradbena dejavnost se bo v ptuj-
skem okraju v naslednjih dneh še
znatno povečala, ker so okrajni in re-
publiški gospodarski organi izposlovali
in določili dodatne investicijske kredi-
te. Za dovršitev zadržnih domov pri
Veliki Nedelji, v Dornavi, Rogoznici,
Markovcih in Gorisnici je odobrenih
skupno pet milijonov dinarjev. S kredi-
tom in lastnimi sredstvi, ki jih bodo
KZ v navedenih krajih zbrale, bo z
dobro organizacijo možno dovršiti vsa
najvažnejša dela, tako da bodo domovi
pričeli služiti svojemu cilju in potre-
bam kmetijskega združništva.

Za dovršitev stanovanjskih hišic pa
je delavcem in nameščencem odobren
dodatni brezobrestni kredit v višini
13.102.000 din. Do sedaj je bilo dodelje-
nih 4.200.000 din, katere je črpalo
24 družin, članice stanovanjske zadr-
ge Gradi-dom in Železničarske zadrge
Ptuj. Z dodelitvijo dodatnega kredita
bo omogočena še nadaljnjih 38 družin
nam postavitev in dovršitev lastnih hi-
šic, tako da bo v razmeroma kratkem
času zrastle v okolici mesta 62 novih
lepih hišic.

Na Gomili so zgradili razgledni stolp

Na vrhu grička Gomile so pred kon-
cem julija dogradili 18 metrov visok
razgledni stolp. Delo pri gradnji so
opravili člani domačega Turističnega
društva po načrtu tov. ing. Jelena iz
Maribora. Ima močne železobetonske
temelje ter stoji na osmerih hrastovih
sohah.

Novozgrajeni razgledni stolp je edini
v Slovenskih goricah. Raz njega ni lep
razgled samo po Slovenskih goricah,
temveč tudi po Prekmurju, dravski do-
lini, Donački gori, Boču, Halozah, Po-
horju, Kozjaku, koroških planinah in
panonski nižini.

Pri gradnji razglednega stolpa na
Gomili so člani društva in bližnji do-
mačini pokazali pravi smisel za kolek-
tivno delo. Nekateri so darovali les,
drugi so pomagali z brezplačnimi vo-
znjami. Stolp je zgrajen točno po načrtu.
Delo je potekalo še precej hitro od rok.
Brez posebnih tehničnih pripomočkov
in pomožnega ogrodja je vrv v pridnih
rokah opravila večino dela pri mon-
taži.

Turistično društvo na Gomili pri-
pravlja letos že XII. turistični in izlet-
niški dan, ki bo dne 14. sept. t. l., ko
bo otvoritev stolpa in javna manifesta-
cija Slovenjgoričanov.

OBŠODBE NA ČEŠKOSLOVAŠKEM

Praga, 7. avg. (Reuter). Po pisanju
praškega dnevnika »Rude pravo« so na
Češkoslovaškem obsodili skupino petih
funkcionarjev neke potrošniške zadrge
na zaporno kazno od 13 do 20 let. Sku-
pino so obsodili sabotaže in zlorab
Med drugim so se bavili tudi s »črnim

tovariše, ki so nam dosedaj pomagali,
pa še bolj one, ki se niso izkazali, da
se še bolj vključijo v društveno delo,
predvsem uredijo svoje obveznosti do
društva in postanejo njegovi disciplini-
rani člani.

Društvo razglasa svoja obvestila za-
časno na oglasni deski OF pred MLO
v Ptujju, v kratkem pa bo dobilo svojo
oglasno desko.

Uspešen potek fluorografiranja

Fluorografska akcija poteka v ptuj-
skem okraju nad vse zadovoljivo. Nekaj
zastoj je povzročila nepričakovana
okvara enega aparata, ki je delal na le-
vem bregu, ki pa je že popravljen ter
že nadaljuje z delom. Zamujene terene
bo obiskal po tem, ko bo v naprej do-
ločenem času obdelal predvidene kraje.
Aparat, ki je začel z delom na desnem
bregu je že obdelal prebivalstvo občin
Lešje, Makole, Zetale, Podlehnik, Le-
skovec in Cirkulane, te dni pa je v Za-
vrču in okolici.

Ljudstvo je v ogromni večini pravil-
no razumelo pomen in namen te letos
najvažnejše zdravstvene akcije. Povsod
se je odzvalo vabilu k fluorografiranju
skoraj 100 odstotno, tako da lahko oce-
njujemo dosedanj potek akcije kot po-
polnoma uspeh. Najzornejša organiza-
cija je bila Cirkulaneh, kjer ni iz-
ostal nikdo.

Kot rečeno, je nastal zaradi okvare
aparata, ki je začel z delom na levem
bregu, zastoj ter so tukaj pregledani
še le kraji v občinah Ptuj (deloma), Vu-
berk in Desternik. Skupno je tako pre-
gledano v okraju že okrog 20.000 ljudi.

Pred dnevi si je ogledal delo in orga-
nizacijo fluorografskega pregledovanja
član delegacije iz Burme, ki je obiskala
Jugoslavijo ter se o vsem pohvalno
izrazil.

Gostinski obrati okraja so ustanovili svojo zbornico

Gostinska mreža ptujkega okraja je
dokaj gosta, saj obstaja 106 obratov v
raznih sektorjih. To je razumljivo če
upoštevamo naravne pogoje za turizem
in gostinstvo, ki so v okraju. Da pa bi
bili ti pogoji s strani gostinstva še bolj
izkoriščeni, je potreben njegov splošen
dvig. Strokovna organizacija bo te na-
loge lažje in uspešneje reševala, kakor
jih je dosedanje Združenje ter preje še
Uprava za turizem in gostinstvo pri Po-
verjeništvu za trgovino.

Ustanovna skupščina gostinske zbor-
nice je bila 24. julija v prisotnosti se-
kretarja OK KPS tov. Tramšeka, člana
Sveta za gospodarstvo tov. Ogorelca,
direktorja Okrajne zadržne zveze tov.
Vobiča ter 63 članov dosedanega Zdru-
ženja gostinskih podjetij.

Zbranim je pomen ustanovitve gos-
tinske zbornice predložil tov. Ogorelec,
nje važnost pa je poudaril sekretar tov.
Tramšek. Navzoči so izvajanju obeh so-
glasno pritrjevali.

Skupščina je izvolila predsednika
upravnega odbora tov. Arbessa ter čla-
ne Krajca Martina, Jelinek Roziko,
Kolarica Valterja, Glogovčana Stefana,
Veselo Marijo, Hodnik Marijo ter Gaj-
ška Ignaca.

KZ Muretinci je nabavila nov traktor

Muretinci, 2. avgusta (SK). Kmetij-
ska zadruga Muretinci je kupila nov
traktor, ki je pripeljal iz Ptujja 8 m³ le-
sa za gradnjo strojne lope, ki jo namer-
ava še letos zgraditi. S tem bo rešeno
vprašanje shranjevanja strojev v Mu-
retincih, ki ležijo sedaj na raznih kon-
cih in krajih ter nad njimi ni mogoče
nobena kontrola, niti jih ni mogoče
držati v redu in dobrem stanju.

Upravni odbor je sklenil lopo zgra-
diti s prostovoljnimi delom svojih čla-
nov ter tako urediti to pereče gospodar-
sko vprašanje v Muretincih.

V našem kraju je postalo pereče
vprašanje tatvin. Ljudstvo je sprva ob-
dolžilo Haložane, ki hodijo iz postaje
v Moškrajcih proti borliskemu mostu,
da ti kradejo, vendar so v glavnem ti
nedolžni. Hujši krivci so, ki se pripelje-
jo z avtom pred njivo, si naložijo ču-
bule in drugega, nato pa jo zopet odku-
rijejo. To sem namreč sam doživel 30. ju-
lija t. l. ob 10. uri, ko mi je neznan
nepošteni avtomobilist ukradel pred
očmi okrog 15 kg čebule ter šele na
moje vpitje nadaljnje pipanje opustil.
1. avgusta t. l. pa sem doživel podobno
tatvino na svoji njivi, le sreča, da sem
spoznal tokrat zeleno pleskan avto na
tri kolesa iz Ptujja, kar ne dovoljuje no-
bene pomote, ker sta v Ptujju le dva
tekšna avtomobila in je le eden zeleno
pleskan.

NEKAJ IZ LESKOVCA V HALOZAH

Letošnje elementarne neizgode, kot rana suša, mraz in nazadnje toča, so doprinesle tukajšnjemu haloškemu prebivalstvu težke življenjske pogoje, ki pa tudi v normalnih letih niso najbolj ugodni. Življenje Haložana je trpko in grenko; za vsak kosček suhega kruha bide delovne borbe in trpi muke, katere mora za kruh brez izjeme vsak Haložan že v rani mladosti in pozni starosti okušati. Nekdo iz boljših in življenjsko ugodnejših pogojev tega ne bi verjel.

Popotnik, ki ga zanese pot v Leskovec, dobi na videz ugoden vtis, da življenje v Halozah ni slabo. Žal, da temu ni tako. Zemlja je bregovita, kamenita, večidel liovnata. Strokovnjaki bi lahko trdili, da ni priporočljiva za obdelovanje, in to zaradi slabe donosnosti, ki jo mora Haložan utrpeti na svoji koži.

Kdaj bo k temu kaka odpora? Kdo bi bil tako uviden, da bi pomogel Haložanu, predvsem Leskovčanu, do povprečnih pogojev za normalizacijo življenja, enakega drugim boljimi kraji, kjer teh težko ne poznajo. Zasluga ni, ker ni nobene industrije v kraju, a v oddaljenih krajih bi se sicer morda dobila zaposlitev, če bi merodajni krogi v polni meri upoštevali stanje preskrbe in ostalih pogojev, ki so nujno potrebni za dvig življenjskega standarda enako kot drugim v širši okolici, še več pa v okrajnem in republiškem območju.

Če kateri Haložan dobi kako zaposlitev, dobi pač ne zavidanja vredno zaposlitev, kjer se še prej doslužil in nima od svojega bornega življenja nič drugega, kakor na starost pomanjkanje in seveda rano smrt. Nikdo nima na tem interesa, da bi dobil tako potreben Haložan že predhodno izobrazbo za gotov poklic, v katerem bi se lahko učil, da je enakovreden član napram drugim, ki Haložana gledajo s pomilovanjem, kako se bori za svoj redki črni kruh; pa še tega ne bo, če ne bodo pristojni forumi priskočili na pomoč.

Naša mladina, naša bodočnost, danes nima več prilike priti do brezplačnega učenja po vzoru povojnih časov, ker morajo starši skrbeti za gotovino v zneskih po 1500 do 3000 din mesečno, da bi lahko plačali učnino in vzdrževalnino za svojega otroka. Ta mladina je obsojena, da se bo na nehalneži haloški zemlji trudila po vzoru svojih staršev. Ne bo nikdar primerno oblačena, še manj pa sita. Haložanu ni določeno zavidanja vredno mesto, marveč mesto garanja, češ ta je iz Halož, bo dober za slabše in nehalnejše delo z majhnim zaslužkom, seveda doma, kjer, kot rečeno, zemlja tudi v ugodnih letih ne donaja dovolj virov za preživljanje.

Za to leto lahko poudarimo, da sta glad in pomanjkanje splošna, kot ju že dolgo vrsto let ni bilo. Haložan živi predvsem od vinskega pridelka. Ta je za to leto minimalen. Ni še izključeno, da še tega ne bo. Kar s strahom čakajo vsak dan na nove neizgode po višji sil, ki so za Haložana pogubne. Zraven tega so vinogradi že večinoma zastarali, nerodoviti in prinašajo, če nesreče ni, slab dohodek, tako da niti delo ni plačano. Tu bi smeli pričakovati državne pomoči v dajanju dolgoročnih investicijskih kreditov, ki bi služili za obnovo vinogradov, zboljšanje živinoreje in popravila poslopij, zlasti hlevov, ki skoraj v večini primerov kažejo mizerno stanje, v katerem ni zagotovljena uspešna živinoreja. Letošnja suša je postavila krmsko bazo na tak minimum, da bo na okrog 10 ha veliki kmetijski posestnik lahko redil morda samo par goved, če računamo, da mora vsako govedo za zimsko dobo imeti vsaj 2500 kg krme. Sena je bilo več kot polovico manj od povprečnih let, a otave z redkimi izjemami volče ne bo nič. Kaže, da bomo morali živino prodati za vsako ceno, a potem ne bo gnoja, narkar bo zemlja še manj rodila in bo še večje pomanjkanje. Vsi Haložani brez izjeme, še bolj pa Leskovčani, so navezani na kruh od drugod, ker jim domači pridelki ne zadošča. Hektarski donos žitaric je letos porazen in ni, da bi ga upoštevali.

Glede vinogradništva je treba poudariti, da je letošnja slana naredila nekaterim vinogradom škodo, da so bili prisljeni porezati na nižjih legah vse rodovitne dele trte, to je tako zvane lone ali šparone, ki so bili s precejšnjim nastavkom gostih kabrnkov okrašeni z zastavo in garancijo letošnje dobrega vinskega pridelka. Pozebla trta je po toplen soncu začela gnati nerodovite goste mladike, večinoma »raubarje«, ki trto samo šrpajo za ceneno koruzno moko ter boja za blago in tudi druge gospodarske potreščine, vse za izboljšanje stanja haloškega prebivalstva, ki je zaradi slabih let in nerodovite zemlje padlo v brezmejno siromaštvo. V.B.

(Dostavek uredništva)

Dopisnik je v svojem članku povedal precej resnice, zlasti pa, da so Halože pasivne. Letošnja suša je življenjske pogoje prav gotovo še poslabšala. Odpravo pasivnosti si dopisnik razlaga izključno z državno pomočjo, ki jo zahteva. Prav malo odnosa nič ne omejuje, kaj bi se dalo izvršiti z lastnimi sredstvi, ki v Halozah že obstajajo. V dopisu je tudi nekaj takih trditve, ki niso resnične.

O haloškem problemu je poročal že Kmečki glas v svoji 30. številki, kjer so nekatere dopisnikove trditve delno že osvetljene. Vsekakor pa bo potrebno, da o začetem problemu spregovorijo kak objektivni gospodarstveniki, bodisi s področja Halož ali pa iz vrst merodajnih okrajnih gospodarskih organov.

O dopustu pred potekom odpovedi

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko pri Vladi FLRJ je izdal k čl. 12 Uredbe o materialni oskrbi sledeče pojasnilo glede izkoriščanja rednega letnega dopusta oseb, ki začasno niso v delovnem razmerju.

Če je delavec ozir. uslužbenec brez svoje krivde začasno ostal izven delovnega razmerja in je izpolnil pogoje za redni letni dopust, mu mora podjetje ali urad ozir. ustanova omogočiti, da izkoristi dopust še pred potekom odpovednega roka. To se pravi, da podjetje ali ustanova takega delavca ozir. uslužbenca razreši dolžnosti toliko dni pred potekom odpovednega roka, kolikor dni dopusta mu pripada. Prejemki pa se mu izplačajo do poteka odpovednega roka. Če podjetje ali ustanova takemu delavcu ali uslužbencu ne omogoči, da bi pred potekom odpovednega roka izkoristil dopust, je podjetje dolžno plačati odškodnino za neizrabljen letni dopust in to za 14 dni.

V slučaju, da delavec ozir. uslužbe-

Postopek pri odpovedih

Zelo pogosto se pojavljajo primeri, ki pričajo o tem, da ni jasno, kdo je upravičen in dolžan odločiti o odpovedi. Zato dajemo tozadevno pojasnilo.

Mnogi prizadeti vlagajo pritožbe zoper odpoved na Republiško državno arbitražo. O odpovedih odloča samo arbitraža pri OLO ali pri Svetu za ljudsko zdravstvo in socialno politiko VLR.

Kdaj je pristojna Okrajna, kdaj Republiška arbitraža?

N. pr. podjetje namerava odpovedati službo 10 delavcem in 2 uslužbencem. Vzemimo, da je KSS pristal, da se odpove 5 delavcem in 1 uslužbencu. Tem 6 osebam podjetje lahko odpove. Vsaka izmed teh 6 oseb pa se lahko pritoži na Okrajno arbitražo — ne na Republiško.

V slučaju, da podjetje vztraja, da se odpove še ostalim 5 delavcem in 1 uslužbencu, mora podjetje pred odpovedjo predlagati Republiški arbitraži, da odloči, kateri izmed teh 6 oseb se ne sme odpovedati. Šele tedaj podjetje lahko odpove. Toda ta oseba nima pritožbe niti na Okrajno niti na Republiško arbitražo. Če pa Arbitraža odloči,

re, katerih posledice so dolgotrajne bolezni, zlasti srca, pa tudi drugih delov telesa. Vemo tudi, da se tudi obleka precej več obrablja in trga.

Upamo, da bo javnost v vseh ozirih priskočila na pomoč, da bodo merodajni faktorji na višjih forumih naše kritično stanje pravilno razumeli in ga skušali zboljšati po svojih močeh, pri čemer naj ne bodo pozabljeni posebni Leskovčani, ki so skromni v svojih vpjoičih potrebah, da ne bo več boja za ceneno koruzno moko ter boja za blago in tudi druge gospodarske potreščine, vse za izboljšanje stanja haloškega prebivalstva, ki je zaradi slabih let in nerodovite zemlje padlo v brezmejno siromaštvo. V.B.

(Dostavek uredništva)

Dopisnik je v svojem članku povedal precej resnice, zlasti pa, da so Halože pasivne. Letošnja suša je življenjske pogoje prav gotovo še poslabšala. Odpravo pasivnosti si dopisnik razlaga izključno z državno pomočjo, ki jo zahteva. Prav malo odnosa nič ne omejuje, kaj bi se dalo izvršiti z lastnimi sredstvi, ki v Halozah že obstajajo. V dopisu je tudi nekaj takih trditve, ki niso resnične.

O haloškem problemu je poročal že Kmečki glas v svoji 30. številki, kjer so nekatere dopisnikove trditve delno že osvetljene. Vsekakor pa bo potrebno, da o začetem problemu spregovorijo kak objektivni gospodarstveniki, bodisi s področja Halož ali pa iz vrst merodajnih okrajnih gospodarskih organov.

neč, ki brez svoje krivde ostane začasno izven delovnega razmerja, do poteka odpovednega roka ni izpolnil pogojev za redni letni dopust, ne pride v poštev za dopust.

Če pa delavec ozir. uslužbenec dobi ponovno zaposlitev, mu pri novem delodajalcu pripada pravica do dopusta, seveda ne v koledarskem letu, v katerem je bil zaposlen, temveč v naslednjem letu. V tem pogledu se šteje, da delavcu ozir. uslužbencu delovno razmerje pri prejšnjem delodajalcu ni prenehalo glede pravic, ki so odvisne od delovne dobe. Vse to velja pod pogojem, da se je delavec ozir. uslužbenec v času brezposelnosti redno in pravilno javljal pri posredovalnici za delo.

Člani družine začasno nezaposlenega delavca ozir. uslužbenca imajo pravico do izkoriščanja ugodnosti za vožnje na letni dopust, če imajo legitimacijo za znižano vožnjo. Legitimacijo potrdi posredovalnica za delo namesto delodajalca in KSS kot sindikalna podružnica.

da se neki osebi ne sme odpovedati, ji podjetje sploh ne more odpovedati. Vzemimo, da je Krajevni sindikalni svet pristal, da se odpove 8 delavcem in 1 uslužbencu. Tem delavcem in uslužbencu podjetje lahko brez nadaljnje odpove. Vsa prizadeta ima pravico pritožbe na Okrajno arbitražo (ne na Republiško).

Glede ostalih dveh delavcev in enega uslužbenca mora podjetje, preden odpove, predlagati Republiški arbitraži, da odloči, kateremu se sme ozir. se ne sme odpovedati.

Iz vsega tega sledi, da Republiška arbitraža odloča samo takrat, kadar naj se odloči, še preden se odpove.

Za vse pritožbe je pristojna edino Okrajna arbitraža, pristojna pa je Arbitraža tistega okraja, v čigar območju je delavec ozir. uslužbenec zaposlen, ne pa tista, v katerem območju je sedež podjetja, ki je izdalo odločbo o odpovedi. N. pr. odločbo o odpovedi je izdala direkcija železnice Ljubljana, uslužbenec pa je zaposlen na postaji Ptuj, potem se pritožbo tega uslužbenca zoper odpoved rešuje edino pri Okrajni arbitraži v Ptuj, ne pa v Ljubljani.

»Domovina ni mrtva! Vstala bo, lepša kot kdajkoli!»

Zamolkel udarec s Horjakovine je v lahno tresočem se odmevu zdrsel ob šolskem zidu. Otroci so napeto prisluhali. Le kaj se dogaja tam!

Bleda je stara Horjačka sledila globom nadutih Nemcev. V kleti so izbili čep iz sode, da je sadjevec s curkom sknil iz njega. Vdrl so v kašico in razbili omaro in skrinjo. Vse so pretaknili. »Banditen?!« Ko so se lotili male skrinje, se Horjačka ni mogla več premagati. Morala je dati dušek besnemu zasmehu in je svoje sovraštvo oblikovala v skromne besede, kačoz skrinjo: »Keine Bandit! Bandit gross! Pol pekla sovraštva je vrnila v te besede in pol neba tihga zadoščenja. Surovo jo je odsunil vojak, pretop, da bi pogledal za vratca Horjačkinega srca. »Kein Speck!« je javil ostalim.

Odšli so Fricl.

Z Golarjevine je še tu in tam splesal ognjeni zubej v krovične dreves. Ko je privrtil preko Velike Ojnice dež, se je veter potuhnil.

Previdno sta se iz Globel izluščili dve seni: Branko in Franci Razcapana in mokra sta se hotela zariti kar v seno. Horjačka pa ju je nagnala v izbo. Da bi pregnala mraz iz kosti svojih »fantov« in vlagi iz njunih cap, je navela polno naročje drv v veliko krušno peč. Cape so na drugo nad pečo kar želele vlagi in že je toplota lezla v kri.

»Zdaj...« Kot odsekana je obstala misel Branko, Franci, Horjačka in Tonka so se

Dopisi uredništvu

Napravite red v točilnici KZ Stojnci!

TOV. UREDNIK!

V točilnici KZ Stojnci se dogajajo že precej časa razne nepravilnosti, ki jih upravni odbor KZ ne vidi, ali pa jih noče videti kljub temu, da so vidne vsakemu državljanu.

Ta točilnica obstaja že precej časa, pa upravni odbor do danes še ni poiskal pravega poslovođe oz. natakarija, ki bi imel vse v redu, skrbel za red in snago, poznal vpljudnost in navsezadnje upošteval poštenost. V krajšem času sta bila odpuščena dva natakarija, možki in ženska, zaradi nepoštenosti, ker sta povzročila zadrugi nad 50.000 din škodo. Po odpustu teh je prevzela mesto poslovođkinje in natakarije točilnice Polanec Julka iz Stojnci, ki v nekaterih stvarih ni nič boljša od prejšnjih natakarijev oz. natakarij. Postreže zelo »solidno«, sreča je, če ima gost dober želedec, ker bi v nasprotnem slučaju lahko prišlo do krčev in drugega. Vse to pa zaradi umazanih kozarcev in same natakarije. Če si potreben priprizka, ki apeda h kozarcu vina, ti želja na mah splahni ko vidiš, kako je natakarija prijemala jestvine z umazanimi rokami. Če hočeš piti slabo in z vsem šmentom pomešano vino ter pivo, ki mu pravimo »hanzl«, si v tej točilnici krasno in solidno postrežen. V kolikor se ti ni še vse zagnusilo, dopolnijo to nizkovišči muholovci, preobčijo z muhami, katerih žrtev lahko postane tudi gost, če se ni pravočasno priklonil.

In vpljudnost natakarije? Mnenja sem, da ni vredno o njej govoriti, ker jo že itak večina pozna, le v kolikor je še ni kdo sam okusil. Napram gostom je natakarija zelo osorna, naziva jih z raznimi imeni, ki ne spadajo v lokal in javnost, spušta se v prepire in celo pretepa ljudi, ki se opijanjajo v tem lokalu.

Vprašali bi upravni odbor KZ Stojnci, kako dolgo bo še gledal in dopuščal v svoji točilnici vse te nepravilnosti, ki bodejo v oči vsakega poštenega prebivalca te in sosednjih vasi. Ali ni interese zadruga, da privabi v točilnico čim

Pošta na Polenškaku ne more biti trgovina z jajci in tobačnimi izdelki

Polenšak, 24. julija (Vet). Po daljšem opazovanju in razpravljanju o donosnem drobnem trgovskem poslu Gracer Matilde, upravnice tukajšnje pošte in bivše trgovke, je treba spregovoriti besedo, dve tudi javno, da ne bi še dalje trpel ugled pošte in Kmetijske zadruge in da ne bi od tega Gracerjeva še dalje imela korist.

Dolgo ni moglo ostati prikrito, da je Gracerjeva na pošti nakupovala od kmetovalcev jajca in v zameno zanje jemala od KZ v odsotnosti poslovođkinje KZ tobačne izdelke ter jih prodajala »zanesljivim« odjemalcem. Vskomur je bilo jasno, da tega ni delala iz človekoljubnosti ali mogoče iz vne- me za razvoj združnega gospodarstva, temveč iz svojega pohlepa po izrednih zaslužkih, ne glede na to, da bo zaradi nje trpel ugled pošte in Kmetijske zadruge. Ta trgovina z jajci in cigaretami se ni mogla vršiti molče. Gracerjeva je načrtno, počasi in previdno pletla pajčevino nezaupanja med delovnimi ljudmi, da KZ ni tako po- šrtvovalna za ljudstvo kot je bila ona kot trgovka, da so lahko ljudje v njeni trgovini dobili vse in ob vsakem času dneva in večera in da so ji pustili za to uslužnost tudi nekaj zaslužiti. Ni čudno, da smo na običnem zboru KZ Polenšak slišali predloge za privatno trgovino na Polenškaku, katera naj bi bila vedno odprta...

Na Polenškaku je dovolj ljudi, ki so že ocenili Gracerjevo iz časov »velikega rajha«, ko je bila še trgovka v Središču, in njene načrte iz sedanjosti ter jim ne bo težko tega početja preprečiti, zlasti še, če jih bodo podprli še poštni predstojnik in združni odborniki.

Tonka je pristavila na ognjišče kotlič, v katerem je kaj kmalu prijetno brbralo.

Udarjanje dežnih kapelj in brbranje v kotliču se je zilo v rahlospavajočo pesem in čedalje bolj redkobesedna sta »fanta« zanihala vsak v svoje misli.

Brankov pogled je begal skozi okno. Z motnim sojem so gledala osolzena okna zapuščene šole v mrak. Kaj ni za temi okni nasmejan obraz? Alena, učiteljica? Vzdihnil je in boleče je hrepenenje tipalo v srce.

»Branko, čemu misliš na jutri, če vasuje danes sreča pri naju? Čemu potegniti zastor skrbj pred srce, če piruje sonce v njem? Jutri, pojutrišnjem se pooblašči nebo morda samo od sebe, toda danes, Branko, je sonce!»

Ali je bilo danes, ali je bilo včeraj, ali je tega že davno, ko je bila Alena izrekla te besede?

Alena! Daleč je in čas se je daleč odmaknil od sreče. Komaj, komaj se slutijo sonce za črmino, ki je prevesila življenje.

Alena! Kaj ni bilo včeraj še, ko si je hotel govoriti, pa se ga je oberoč oklenila in so se njene oči globoko potopile v njegove? Potem je šla... V svinjo tiste pomladi pa je postavila drobno lučko vere: »Domovina ni mrtva! Vstala bo, lepša kot kdajkoli prej!« Njega in druge je zajela v to vero.

»Zdaj...« Kot odsekana je obstala misel Branko, Franci, Horjačka in Tonka so se

več ljudi in da ima čim večji promet. Nujno je, takšne uslužbenke poslati v šolo, da bi se naučili kulture in higijene. Primeri, kot se dogajajo v tej točilnici odbijajo ljudstvo in povzročajo javno negotovostje nad takšnim postopanjem. Predlogo že opazujemo te nepravilnosti ter je čas, da se odpravijo. Da pa je do vsega tega prišlo se ne čudimo, če predsednik KZ Solina sam prejeva na svojem domu v Stojncih prepovedani vinotoč in konkurira zadrugi Stojnci, 1. avgusta. Z. D.

Še enkrat o svinjaki pred muzejem

Tov. urednik!

V zvezi s člankoma o rejli svinj na Dominikanskem trgu sem zaradi neupravičenih obtožb, da sem jaz te objavila v »Ptujskem tedniku«, prisljerna podatki še nekaj lastnih pripomb.

Pisca obeh člankov sta popolnoma upravičeno objavila in kritizirala stranke, ki posedujejo svinje, vendar sta povedala le nekaj. V času okupacije na tem prostoru ni smela nobena stranka rediti niti kur, niti zajcev, kaj šele svinje. Sedaj pa, ko je za ptujski muzej vedno večje zanimanje s strani domačih in inozemskih obiskovalcev, so napravile stranke na Dominikanskem trgu pravo smetišče in gnojnjo jamo svinjskih odpadkov. Te odpadke imajo po drvarnicah skupno s svinjami že nad tri mesece, ker nima- jo druge prostora. Obenem pa se na teh odpadkih redijo miši in podgane, ki jih pred leti na Dominikanskem trgu sploh nismo poznali. Lani je »gostiteljica« svinj tov. Kamplova ob priliki, ko je izpustila svinjo na dvorišče in je svinja pustila odpadke ter na opozorilo stranke, da naj ga odstrani, izrazila sledeče mnenje o svinjskih odpadkih: »Če nimas 'putra', pa si lahko ta odpadke namažeš na kruh!»

Letos imajo stranke, ki posedujejo svinje, vsak večer stanek in obrekujejo vsakega, ki gre mimo njih, češ da je ta tisti, ki jih je dal v časopis. Najbolj pa obrekujejo seveda Kolednikove, Potočnikove in Fridlove zato, ker so si že leta in leta v stalnem nasprotju zaradi teh svinj. Vse ostale stranke se zgražajo nad njihovim početjem, toda le-te mislijo, da so one hišni gospodarji, pri tem pa ne spoznajo, kako slabe higijenske posledice lahko prinese njihova malomarnost.

Jožica Potrč,
Ptuj, Dominikanski trg 1

Napredek prostovoljnega gasilskega društva Stojnci

Stojnci, 27. julija (OT). Danes je bil v Stojncih gasilski nastop in po njem prosta zabava, katere se je udeležilo lepo število vaščanov, pa tudi obiskovalcev iz drugih krajev.

Okrog 15. ure je bil začetek gasilске nastopa, ki ga je pričel poveljnik društva s pozdravnim govorom, v katerem je seznanil ljudstvo s pomenom nastopa in celotne prireditve.

Prve so na to nastopile pionirke v enotnih oblekah, ki so s kretnjami in petjem prikazale navzočim, kaj zmore mladina, če hoče in če ima dobre vzgojitelje. Po nastopu pionirk je nastopila skupina mladih fantov-gasilcev z letstvom, za temi pa odrasla dekleta. Nastop te skupine je bil slajšen ter je narekel na splošno odobravanje.

Pripomniti je treba, da je uspeh nastopa v največji meri pripisati dobremu vodilnemu kadru ter samozavesti članstva.

Po nastopu se je pričela prosta zabava, ki je privabila marsikatero mladočlovega na dobro vinsko kapljico. Je po svoji kvaliteti odgovarjala današnim cenam. Zanimivo je, da je prireditve potekala v popolnem miru, kar v teh krajih ni navada.

Društvo je prireditvi vldjužno s to letos že dve prireditvi z namenom, da bi si pridobilo potrebna sredstva.

spogledali z naglim pogledom. Udušen krik je planil Horjački iz grla. Se cvetice na okenski polici so preplašeno obračale svoje cvetne glavice v mrtvi dan. S plašnim utricom je tiktakala stara stenska ura. Nič se ni ganilo, slutnja nečesa zlega je hromila ude.

Ze je resnica udarila v slutnjo. Tisoč bodečih isker pričee se je zapravljen ognjen pajek s silnim pokom med nje. S krvavečimi nogami je gazil v razdejanje, silil preko sten in na peč in si predel krvavo mrežo po vsej hiši. Ognjeni snopi so se razvezovali, divje krohotačojee drvel prasekat za Brankom, ki ga je nevidna sila vrgla med grede butaric v zadverju. Od tu se je pobral omamljen in z rabito roko in se zmažil skozi okno ter se stisnil ob svinjaku vrgel v grabo. Se dvakrat, trikrat se je prekotatill in že dosegel rešilno grmičevje. Med begom se je ob Branku ustavila misel: Dobričevu delo! Kaj ni pred dnevi grozil, da pošlje nad »ušitve«, »razcapance« Nemce! Branku je bilo, kot da se dviga v njem za celo goro grenkobe in najraje bi v bolečini zakrčikal na ves glas: »Ha, Dobrič, le upijani se v sreči! Potoni si roke v bratovsko kri! Vrskati, izdajalec!»

Grozeče je selestelo v krošnjah dreves... Bilo je, kot bi se veter krohotal in bi s tisočnimi glasovi odmeval od vsepovsod: »Izdajalec! Izdajalec!»

Se mašen razpon in vlažna Globel bo stisnila Branka v svoje varne, mračne gube. Toda čuji Prostaško kolcanje

KUNC META:

Ozplamtel je ogenj...

Pohlepno so se zadržali ognjeni zublji v Golarjevine. Tisoč isker je zaprščalo pod nebo. Med ognjem in vetrom se je trgaj jok mlade Golarke, ki so jo Nemci med pevanjem in krohodom gnali pred seboj. Nekdo jim je bil izdal, da se shajajo na Golarjevini »banditi«.

Krvavi soj je bilnil skozi mala okna na Horjakovini. Prestrašeno je Horjačka planila preko mostovja: »Joj, fanta, brž v Globel! Takoj bodo Nemci tu!»

Sam trenutek in že je prithotapila vlažna Globel dve seni preko osojne Poseke na Veliko Ojnico med lesje.

Tonka pa je sklicala še Kokotčevih pet otrok in Suhadolčanova dva, pa jih kar s silo potisnila skozi vrata zapuščene šole, ki je sosedovala Horjakovini.

Ko so pridrli Nemci v šolo, je Tonka pravkar skončala na tabli napis: »Heil Hitler!« Če bi mogla izliti Tonka ves gnev sveta v ti dve besedi, izlila bi ga. Svoj gnev in gnev vasi je zlila vanje. Neme in pokončne so stale žrke na tabli in boljšeale v Nemce in Nemci so boljšeali vanje. Z nedolžnimi obrazki je sedelo Kokotčevih pet in Suhadolčanova dva v klopih in z daleč vidnimi žrkami so se povsod blesitli nemški napis. Topo so strmele žrke in bruhale neviden strup in zasmeh. S prikritim

sovraštvom so ždele v zvezkih, nespametni Fricl pa so dojele le to, kar so dojele njih oči in njih bes se je umaknil nekaj korakov za okope.

»Da, Tonka jih učj nemško«, so hiteli povedati otroci. Banditov pa, bogme, niso videli prav nobenih. Z naglimi pogledi so pregledali Nemci šolo in okolje in odtopotali. Horjakova hiša je udušila njihovo nasajeno in oholo kričanje.

Tih in plašni so obsedeli otroci. Samo za hip je zmagoslaven smeh hušnil Tonki preko lica. Z naglo kretnjo je zbrisal napis na tabli.

Pretrgani kriki so prihajali s Horjakovine k otrokom. Ob vsakem kriku so se zgroženo stresli. S temnimi očmi je stala Tonka med njimi in roka ji je bila stisnjena v pest. Če bi jo kdo zdaj pogledal, bi bridko in ponosno pomislil: »Saj to ni več otrok; gnev in pogum odraslega je v njej!« In ti zaskrbljeni obrazki okoli nje, mar so to obrabi otrok? Trdo se je bilo življenje ustavilo ob njih in jim vklesalo v srca mrdrost in izkušnje odraslih, vlažna Globel pa je porajala upornost in sovraštvo do tujca. Nad vsemi mislimi pa so stolovale besede učiteljice Alene, ki jih je izrekla ob slovesu in, ki jih je tov. Branko tolikokrat ponavljal:

Kdo je upravičen do soc. podpor splošnega skrbstva?

Podpore splošnega skrbstva so v glavnem deležne soc. ogrožene osebe, ki so izgubile pogoje in možnost samoprekrbe zaradi starosti in onemoglosti, nesreče, siromaštva ali drugih vzrokov.

Preskrba teh oseb je v zakonu o ljudskih odborih prepuščena najnižjim upravnim enotam — ljudskim odborom mest in občin, pri katerih je uveden s novim gospodarskim in finančnim sistemom tudi nov sistem finansiranja ter morajo občine kriti svoje potrebe iz lastnih sredstev, ne več iz dotacij okrajnih proračunov.

Kriterij za podeljevanje soc. pomoči iz sredstev splošnega skrbstva je predvsem delazemožnost in nepreskrbljenost.

Po splošnih navodilih se smatrajo za delazemožne one osebe, ki zaradi starosti, onemoglosti, telesnih ali duševnih defektov niso v stanju, da bi se preživljali z lastnim delom. Za delazemožne se smatrajo tudi matere z večjim številom otrok, ki se zaradi tega ne morejo zaposliti. Nepreskrbljene so tudi osebe, ki so brez premoženja in brez dohodkov, iz katerih bi se mogli preživljati, niti nimajo svojcev, ki bi jih bili po zakonu dolžni vzdrževati.

Ce proračunska sredstva občine niso zadostna, da bi krije potrebe za soc. podpore, odn. da bi nudili delazemožnim in nepreskrbljenim osebam sredstev za preživljanje, morajo poiskati druge izvenproračunske finančne vire ali take oblike pomoči, ki bi pomoč v denarju nadomestili ali izboljšali (finančni viri iz pririditev, zbiranje prehrabnih artiklov in sl.)

Oblike pomoči morajo biti take, da podpiranec ne bo imel občutka, da prejema pomoč individualno, temveč da je to skrb in izraz obveznosti, ki jih ima socialistična skupnost do svojih nepreskrbljenih članov. Nikakor pa se ne smemo vrniti na oblike stare prisilne družbe, to je na beračenje, preskrbovanje od hiše do hiše in sl.

Po zakonu je v prvi vrsti dolžna skrbeti za svoje delazemožne člane družina sama, to je:

- a) starši svoje otroke in njihove potomce (vnuke in pravnuke),

Zakaj je godba SKUD »Jože Lacko« prenehala s koncerti v parku?

Ptujski godci so po dolgih diskusijah vendar pristali, da bodo Ptujčanom vsak četrtek zvečer priredili koncert v Mesnem parku. Prvič so želi nekoliko slabši obisk, vendar je drugič ptujska javnost napolnila ves prostor okoli paviljona. Vsi smo bili veseli, da imamo vsaj nekaj razvedrila med tednom. Tudi godci niso igrali slabo, pač pa so pokazali, da tudi oni razumejo želje Ptujčanov in so zato vložili precej truda, zato pa so tudi želi buren aplavz.

Toda ptujski godci so komaj čakali prilike, da se svoje naloge čimprej otresejo. Kot nalašč jim je prišel članek Vohljača v »Totem listu«, v katerem pravi Vohljač, da so imeli v parku samo svoje vaje, ker jim je v dvorani SKUD — prevročje. Mislim, če je Vohljač to povedal v šaljivem tonu, da zaradi tega ni treba kar prenehati s koncerti, pač pa primerno odgovoriti v katerem koli drugem listu, ali pa, v šali, v »Totem listu«. Ptujski godci morda vedo, da je Vohljač moral preklicati že marsikatero svojo neslano šalo in zato bi mu primerno v istem tonu odgovorili, na kar upam, da bi takoj popravil svojo napako.

Ptujčani težko čakamo, da bi SKUD ponovno prišel s svojimi koncerti v parku in upamo, da godci ne bodo v bodoče zamerili raznim šaljivim člankom na njihov račun. Ta mesec in morda še drugi, v kolikor bo vreme naklonjeno, upamo, da bomo še lahko poslušali koncerte, kljub rahlotnosti godcev in »brezobzirnosti« Vohljača.

Strojnice se je strmoglavilo za njim, ognjeni curki grizejo v zgosteni mrak. Vse različne kljuje bolečina v raztrgani roki... Skoraj sproščeno vzdihne: še korak in krila ga bo Globel... Se korak... Ognjen brizg ustavi Branku misel in bolečina v roki se pridruži druga še vse silnejša tik ob srcu...

Ognjeni pajek je spredel svojo mrežo nad vso Horjakovino. Stara gospodarica — Horjačka — leži zmahljana v ognjeni krsti. Nemo obtožuje belina njenih mrtvih oči. S trdim, neumljenim stiskom kveči kadeče se zidovje tri trupla, dušeč dim se plazi preko njih. Ni več Tonke, pogumne Tonke. Odevele so rože na njenem mladem obrazu, smrt je vtisnila svoj pečat vanj.

Tisoč strahotnih senc je vzplahotalo v zgosteno temo in z nemimi krikli slavijo mrtvaški pir.

V mavričnem slapu pomladnega cvetja je obelzjal negibno Branko. Preko Dola se je plazila tihota, kot da so prenehala biti vsa srca. Izza Velike ocnice se je kradel skozi temni zastor oblakov zadnji krajec.

Komaj zaznavno se je zganil Branko. Težke veke so se razklopile za eno samo razo. Divje je plesal pred njo zadnji krajec. Za hip se je ustavil, za hip samo in že se je zavrtel ponovno v svoj divji ples, tako divji, da je bila na nebu samo še svetla, nemirna lisa s cikcakastim robom.

- b) otroci svoje starše in njihove prednike (stare starše in prastare starše),
- c) bratje in sestre svoje mladoletne brate in sestre,
- d) očim in mačeha svoje mladoletne pastorko, razen če imajo ti sorodnika, ki jih mora in more preživljati,
- e) pastorki svojega očima in mačeho, če sta jih ta dalj časa preživljala,
- f) mož in žena drug drugega, če eden izmed njih ni sposoben za delo in se ne more sam preživljati,
- g) prevzitarje so dolžni oskrbovati prevzemniki posestev.

Podpore splošnega skrbstva so ali trajne ali pa so le enkratne, če pride kdo v trenutno stisko zaradi bolezni ali nesreče.

Stalna podpora se podeljuje, kadar je stanje soc. ogroženosti trajno. Deležni so te podpore:

- a) delazemožni in nepreskrbljeni odrasli, slepi gluhonemi, civilni invalidi, duševno defektni itd.;
- b) nepreskrbljeni otroci brez staršev in brez drugih svojcev, otroci staršev, ki ne skrbijo zanje, bilo da so neznanega bivališča ali na prestajanju kazni, moralno zaostali otroci, duševno in telesno defektni ter vzgojno zapuščeni otroci.

Ker so finančna sredstva za te soc. pomoči skromna, je važno, da občine vsak posamezni služi na sebi občinskega odbora ob prisotnosti krajevnega sveta za ljudsko zdravstvo in soc. skrbstvo vestno in pravično pretresejo, ker le tedaj bodo upravičeni deležni pomoči po svoji dejanski potrebi.

SKUD »Jože Lacko« na delu med ljudstvom

V nedeljo, dne 3. avgusta 1952 je gostovala godba na pihalu SKUD »Jože Lacko« iz Ptujja pod vodstvom dirigenta Štucila Jakoba v Ormožu in pri Veliki Nedelji.

Prvi koncert je bil namenjen bolnikom protituberkulozne bolnišnice v Ormožu, ki je trajal nad eno uro. Navzoči bolniki z bolniškim osebjem in upravo so z zanimanjem sledili programu in so izkazali prirediteljem veliko hvaležnost za koncert, ki jim je bil prirejen brezplačno.

Popoldne ob 16. uri je bil koncert v zadržnem domu pri Veliki Nedelji. Kljub veliki vročini se je zbralo v zadržnih dvoranah nad 100 poslušalcev. Zvečer ob 20. uri je bil prirejen koncert za mesto Ormož in okolice. Obsežna dvorana je bila popolnoma razprodana. Poslušalci so nastopajoče nagradili z aplavzom. Kot priznanje nastopajočim so dirigentu, ki je ormoški domačin, poklonili šopek cvetlic. Ta dan, ki je bil namenjen tudi kot izlet godbenikov v Prekrtijo, so godbeniki odigrali rekordno število komadov in sicer 35 po številu.

Žrtev neprevidnosti

Ptuj, 31. julija 1952 (FV) Danes popoldne se je zgodila v Dravski ulici v Ptujju smrtna nesreča. Na vozu slame sta se peljala voznik in štiriinšestdesletni Tomančič Jakob iz Skorbe pri Hajdini. Na ovinku pri mestnem vinarškem muzeju je po nerodnosti starček Tomančič, ki je sedel na zadnjem koncu voza padel na tla in se pri tem težko poškodoval. Tovariš Pečnik je bil takoj pripravljen nezavestnega ponesrečenca prepeljati v bolnišnico, vendar mu tudi takojšnja zdravniška pomoč ni rešila življenja, saj je vsled prehudih notranjih poškodb in velike krvavitve že čez eno uro umrl.

V zadnjem času smo zasledili v Ptujju precej reserč (tupijenci itd.). Vprašamo se, kdo je kriv nepotrebnih žrtev? Po treznem premisleku ugotovimo, da so si ponesrečenci krivi tega največ sami, zaradi svoje malomarnosti in neprevidnosti.

Srdita bolečina kljuje nekje pri srcu in v ramenu. Za trenutek je bolečina popustila, jasno se je ujel zadnji krajec v Brankov pogled. Jasno se je za trenutek spojila misel bolečine z mislijo: Dobrič! Toda že je bolečina spet tu. Hujša in hujša postaja. Črni, vijoličasti in zeleni kolobarji se sukajo v divjem plesu pred očmi in mesec postaja zabrisan madež. Vse niže in vse niže se nagiba nemirna hiša, že se je nagnila tik nad Branka. Tok — tok — tok, udarja z voltimi, zamirajočimi udarci srce, kot iz daljine dalje. Tik pred Brankovimi očmi je tema prevasila nemirno liso, prevasila utrujeno misel.

Ko se je zadnji krajec obesil v ožgani strcelj nekaj mogočne Horjakove lipe, je srce spet s kratkimi, s poslednjim sunkom potrkalo v Brankove misli:

Alena je ob njem in šopek cvetic mu pripenja na prsa in zarja je v njenih očeh. Nekje nad njima se boji mavrica in v vetru plapolajo zastave. »Branko, moj Branko, zdaj bo ostala sreča za vedno pri naju! Pogled, pri nas vseh bo ostala. Kako strašen je bil ves ta čas, zdaj, zdaj pa je vse tako čudovito!«

S soncem v očeh gleda scena, s soncem v očeh hitita skozi plapolanje zastav bodočnosti v objem. Ni več senc, odplazile so se s premaganim sovragom in sončna luč niha v vsem blešku nad svobodnim narodom. Pisana mavrica se boji nad resnico — bratstvo.

Dr. Fraunseis Karel:

O želodčnih boleznih

Skoraj vsak izmed nas je že imel večje ali manjše težave z želodcem. Manjše težave se pojavljajo v glavnem po prekomernem zauživanju hrane, pijače in nikotina. Te nevarnosti ne trajajo dolgo, eden ali dva dni, če pa se taki greh stalno ponavljajo, pa zapuščajo v želodcu večje posledice. S tem nočem reči, da izvirajo vse želodčne bolezni iz preobiločite hrane s hrano in pijačo ali strupil, ki prihajajo od zunaj. Poznamo tudi celo vrsto notranjih vzrokov, ki povzročajo obolenja želodca, to so strupil, ki nastajajo v telesu pri nalezljivih boleznih ali pa pri obolenjih ledvic, srea itd. Želodčnih obolenj imamo celo vrsto, od navadnega akutnega katarja preko raznih kroničnih vnetij in čirov do najtežjega, to je raka. Od leta do leta opažamo, da se množijo obolenja na želodcu. Z ozirom na važno nalogo, ki jo opravlja želodec, imajo ta obolenja velik pomen za posameznika kot za skupnost. Posameznik, ki boleha leta in leta na želodcu, telesno hira in izgubi veselje do dela in celo do življenja. Ščasoma postane nesposoben za delo in s tem pada v breme skupnosti.

Oglejmo si malo bližje najpogostejša želodčna obolenja. Najpogostejši so razni katarji, pri katerih razlikujemo akutne in kronične. Vzroki za te katarje so, kot sem že prej omenil, zunanji in notranji. Pri zunanjih vzrokih gre za kemično, toplotno, mehansko ali bakteriialno (s kužnimi klicami) draženje želodca s hranili. Pride lahko do močnega nadraženja, če se zaužije večja količina hrane, v kateri se nahaja dosti nadražljivih tvarin, kot so n. pr. poper, paprika, gorčica, hren, čebula, česen itd. Taki bolniki težijo o celi vrsti težav, kot so tiščanje v želodcu, slabost, bruhanje, neječnost, suha usta, neugoden duh iz ust itd. Zdravljenje takega od zunaj povzročena katarja je enostavno. Eden do dva dni posta z nekaj lahkega čaja brez sladkorja in nato nekaj dni lahke diete z rižem in dvopekrom. V veliki večini slučajev mine tak enostaven akutni katar brez posledic.

Kronični katar je že težje obolenje in poleg želodčnega čira (rane) eno najbolj pogosto obolenje želodca. Lahko nastopa kot samostojno obolenje ali pa spremlja druga obolenja želodca, n. pr. želodčno rano ali pa obolenja drugih organov. Nekateri zdravniki-znanstveniki pripisujejo kroničnemu katarju velik pomen pri nastanku rane ali celo raka, to se pravi, da tak katar pripravlja dno za razvoj teh dveh težkih obolenj. Drugi pa zopet to mišljenje zavračajo, tako da so mišljenja deljena. Vzroki kroničnega katarja so različni: pogosto nadraženje s hrano, ki vsebuje mnogo kužnih klic (bakterij), potem kemične okvare z raznimi tvarinami, kot so alkohol, nikotin, stalno jemanje zdravil, čisto uživanje ostrih začimb itd. Cesto je tak katar tudi posledica

uživanja prevroče hrane ali pa premalo zgrizena hrana (pomanjkanje zob). Tudi kronične nalezljive bolezni, kot so jetička, sifilis, kronična gnojjenja, imajo za spremstvo okvare v želodčni sluznici in končno tudi pomanjkanje vitaminov B in C.

Zdravljenje kroničnega želodčnega katarja obstaja v glavnem v tem, da se odstranijo vsa jedila, ki dražijo sluznico, prvenstveno pa nikotin in alkohol. Velike važnosti je dietna hrana. Ta mora biti dobro zgrizena, ne sme biti prevročna niti prehladna, jesti je treba v češčin in malih obrokih, tako da se želodec naenkrat ne preobremeni. Premastne jedi, začimbe in dišave je treba opustiti. Dajejo se še razna zdravila, kakor pač slučaj zahteva.

Kot želodčni čir označujemo večjo ali manjšo razjedo (defekt) na želodčni sluznici. To je jako razširjena bolezen in pribli pet odstotkov ljudi v Evropi in Ameriki boluje na njej. Tudi v našem okraju je dosti takih bolnikov in je to obolenje velikega socialnega pomena. Nazori o nastanku želodčnega čira so različni. Poznamo celo vrsto dejstev, ki vplivajo na nastanek čira, vendar niti za eno ne moremo trditi, da je odločilna važnost. Nekateri polagajo največ važnosti na motnje v samem želodcu, drugi zopet dajejo večjo važnost motnjam izven želodca. Od želodčnih motenj pride v glavnem v poštev kislinski faktor, češ da prevelika množina želodčne kisline razjeda sluznico. V novejšem času pa polagajo največ važnosti nastanku čira motnjam v živčnem sistemu. Temu naziranju v prilog govore opažanja zadnjih let, posebno za časa vojne, ko je velik del ljudi obolel vsled raznih razburjenj na želodčnem čiru, tistim pa, ki so že bili bolni, pa se je stanje poslabšalo s tem, da so nastopile krvavitve ali pa predrte želodca. Navajajo se še razni drugi vzroki. Tako vidimo, da je mnogo vzrokov in da se več takih vzrokov združi ter tako povzročijo rano. Te želodčne rane nastopajo v glavnem v mladih letih med 20. in 35. letom starosti, in sicer pogosteje pri moških, v razmerju 4:1. Taki bolniki težijo o toplih bolečinah pod žilico, ki se izraževajo na levo stran ali v hrbet. Bolečine nastajajo najpogosteje pri praznem želodcu. Cim se nekaj poje, bolečine prenehajo. Te težko nastopajo periodično na spomlad in jesen. Kadar pa postanejo bolečine stalne, je to znak raznih komplikacij, to se pravi, da je razjeda že prešla vso želodčno steno in prodira v okolico (jetra, trebušna slinavka). Kadar rana prej steno večje žile, pride do težkih in življenjsko nevarnih krvavitev. Cesto pride tudi do tega, da razjeden želodčni stena počni in vsebina želodca se razlije v trebušno votlino, kar ima za posledico smrtno vnetje trebušne mreže, če ni takojšnje operativne pomoči. Kakor po tem kratkem opisu vidimo, je

to zelo resno obolenje, ki ga zdravimo z dieto in zdravili ali pa z operacijo. Na prvo terapijo dobro reagirajo sveže rane, medtem ko stare, kronične rane ali pa take, ki so že prešle na druge organe, ne moremo več zdraviti z dieto, ampak je potrebna operacija. Posebno važno je, da želodčni bolniki, ki nekega dne začutijo nenadne, neznosne bolečine v zgornjem predelu trebuha, pridejo takoj k zdravniku in v bolnišnico, ker so te nenadne bolečine znak, da se jim je želodec predrl in jih lahko reši samo čimprejerna operacija. V prvih osmih urah so uspehi operacije po predrtu želodca skoraj stoodstotni. Po preteku osmih ur pa smrtnost naglo narašča.

Najtežja želodčna bolezen je pa vsakakor rak. Običajno se razvija po 50. letu starosti. Opisani pa so tudi slučajji pri znatno mlajših ljudeh, pa tudi pred 20. letom življenja. Za nastanek raka imamo zopet več mišljenj. Sigurno pa je, da se razvije gotovo številno želodčnih rakov na podlagi čira. Razpoznava raka na želodcu ni lahka, ker bolniki dalje časa nimajo nikakršnih tarazitivnih težav. Bolniki težijo v začetku v glavnem le na pomanjkanje apetita, po zauživanju le majhnih količin hrane čutijo že prenapolnjenost želodca. Skoraj tipična pa je odvratnost mesa. S časom se težave pojačajo, bolniki močno hujšajo, pojavijo se bolečine in končno tudi izbruhanje temnordeče do črne želodčne vsebine, ki je podobna kavni vseadini. Ta temna barva prihaja od krvi, ki se iz rakastih ran primeša želodčni vsebini. To je seveda že pozni štadij, kjer se ne da več pomagati. Zato je nujno, da po 40. letu življenja vsakdo, ki več tednov boluje na nejasnih tegobah v želodcu, posebno pa ljudje iz družin, kjer se pogostoma pojavlja rak, poiščejo zdravnika. Zdravnikova dolžnost pa je, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi pri sumu na rakovo obolenje bolnika preiskuje in na ta način obolenje čimprej odkrije. Važno je namreč, da takega bolnika čimprej operiramo. Tudi pri kolikor toliko upravičenem sumu na raka, ki se s preiskavo ne da ovreči, je treba trebuh odpreti in se z očmi prepričati o stanju želodca, kajti operacija je brez nevarnosti, medtem ko je pa spregledan zgodnji štadij raka za bolnika katastrofalen.

Matere — varujte svoje otroke pred poletnimi otroškimi driskami!

Še vedno oboleva in umira zaradi poletnih črevesnih obolenj — drisk — pri nas mnogo malih otrok. Krivda leži menda največ v nevednosti naših mater. Zato nekaj nasvetov, ki bodo našim materam zlasti na deželi zelo koristni.

Ce opazite, da je dobil otrok drisko — redko blato — ali pa celo bruha, takoj pokličite krajevno babico ali medicinsko sestro, ki vam bo dala potrebna navodila. Do prihoda babice ali sestre pa takoj prekinite z doseganjo hrane, posebno pazite, da otrok ne dobi nikakega mleka, moka, sladkorja, mase, zelenjave in sadja. Dajte otroku samo lahek ruski, kamilični ali lipov čaj, slajzen z nekoliko saharina ali pa grenkega. Dajajte čaj v majhnih količinah in večkrat. Po 12 urah prehrane s čajem bo babica ali sestra odredila: v težjih primerih prevoz v bolnišnico ali pa bo poklicala zdravnika na dom. V lažjih primerih pa bo odredila korenjevo dieto, ki se pripravila na sledeči način: pol kilograma korenčka dobro operite, ostrgajte, zrežite na rezine in kuhajte tako dolgo, da bo popolnoma mehko, ter prav malo popolnite. Nato vse skupaj (z vodo vred) pretlačite skozi sito ali cedilo, malo sladite s saharinom in dajte otroku namesto običajne hrane. Število obrokov naj bo isto, kakor je bilo pri redni hrani zdravega otroka. Med posameznimi obroki »korenčkove kaše« ponudite otroku večkrat kamiličnega ali slinčnega čaja.

Ce se kljub vestni domači negl stanje otroka v dveh dneh ne popravi, morate poskrbeti za takojšnjo zdravniško pomoč!

Ne iščite za bolnega otroka raznih »nasvetov« in »pomoči« pri tetah, starih materah in sosedah. Nesite otroka naravnost k zdravniku ali v otroško ustanovo, kjer bodo ukrenili vse potrebno in z vsemi sredstvi skušali rešiti otroka, če ga bodo le pravočasno dobili v roke.

Invalidi in nakup blaga na obroke!

V zvezi o Odredbo šte. 290 (Uradni list FLRJ šte. 25 z dne 7. 5. 1952) o dovoljenju kreditov za kupovanje industrijskega blaga, Navodilom k odredbi o dovoljenju kreditov za kupovanje industrijskega blaga Ur. l. FLRJ šte. 25 z dne 7. 6. 1952) in razpisom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko FLRJ šte. 1891 z dne 4. 7. 1952 dajemo sledeča pojasnila:

1. Vsak vojaški vojni invalid, vdova, sirota ali starši padlega lahko po omejenih uredbi vzame pojasnilo pri sedežu Narodne banke ali trgovskega podjetja, ki prodaja industrijskega blaga na obroke za nakup industrijskega blaga.

2. Vsi pogoji za nabavo kredita pri Narodni banki ali kredita za nakup blaga pri trgovskih podjetjih so isti za invalidske upravičence kot za ostale.

3. Mesečno povračilo dolga je dovoljeno v višini 1/4 invalidskih prejemkov. Za invalidske prejemke štjeemo invalidnino brez otroških doklad in brez invalidskega dodatka. Na otroške

doklade ali invalidski dodatek ni dovoljena prepoved izplačila, ker so ti dohodki nestalnega značaja.

4. Kako lahko invalid vzame posojilo na invalidnino pri sedežu Narodne banke ali v trgovskem podjetju? Invalid izpolni predpisani obrazec za nabavo posojila, katerega sopodpiseta 2 poroka, poleg tega izpolni in podpiše tudi menico. Podjetje ali sedež Narodne banke, pri katerem je bil vzet kredit za nakup industrijskega blaga s strani invalida, pošlje overovljen prepis prošnje ozir. pogodbe za najem kredita Invalidski upravi. Upravičenec pa dostavi Invalidski upravi v popravku invalidsko izplačilno knjižico.

5. Način odplačevanja kredita. V primeru, da je invalid vzel posojilo pri sedežu Narodne banke, bo Invalidska uprava označila v izplačilni knjižici, da je invalidnina izplačljiva samo pri omejenem sedežu banke in označila pravico in višino odtegljaja na račun vzete kredita. Tako si bo banka sama odtegnila vsak mesec določeni znesek na račun posojila. V drugem primeru pa, da je invalidski upravičenec vzel posojilo za nakup industrijskega blaga pri podjetju, bo Invalidska uprava pravila knjižico tako, da bo zmanjšala invalidnino v izplačilni knjižici za eno četrtino in to četrtino nakazovala vsakomesečno bančnemu sedežu podjetja, pri katerem je bil nabavljen kredit.

Posojilo daje Narodna banka v Ptujju in Ormožu in pa trgovsko podjetje »Preskrba« v mestu Ptujju in Ormožu.

Še nekaj besed k članku „Kaj pa naše trsničarstvo“

K članku »Kaj pa naše trsničarstvo?«, objavljenem v »Ptujskem tedniku« v št. 30 dne 25. 7. 1952 se oglašam kot vinogradnik, ker sem tekom svoje dolgoletne prakse, pa tudi iz spomina na prvo obnovo vinogradov ugotovil, da je ameriška podlaga »rupestris menticola« res najboljša podlaga za vse lege in zemlje, ker najuspešneje prenaša sušo zlasti v kamenitih terenih. Trs zraste močan in odporen ter zelo rodovit. Vse to je lahko dokazati v najstarejših vinogradih na pr. na blišvem posestvu »Kofler« v Paradižu v Halozah.

Najslabša podlaga je po mojih izkušnjah Sauvage, ki je v Halozah zelo razširjena. Tudi »riparie« več ne upoštevamo. Re, je da »menticola« kasni z zorenjem za okrog 10 dni, kar se pa da z boljimi sortami popraviti. Edina

Tiho šepeta veter v krošnjah vlažne globeli. Pisan slap pomladanskih rož je prerasel Brankov grob. Ob njem je Alena in njeni drhtelci prsti ljubkujejo mehke cvetne glavice. Ve, da sta Brankova misel in deio prerasila Zalesje, ve, da je Branko ob njej in ona ob njem.

Ob tej priliki bi napisal še nekaj besed o delu drž. trsnice v Pristavi. V tej trsnici namreč vzgajajo samo matičnjak, ne pa tudi cepljen ter rošče pošiljajo drugam, namesto da bi tu cepili in vlagali v trnico. Tako bi moralo biti za vsako letno obnovo tukaj dovolj cepljenk, ne pa da jih moramo iskati po Slovenskih goricah ter tam drago plačevati neznan trsničarski dvomljivo vrednosti.

Janez Emeršič, Paradiž—Cirkulane

Slab uspeh gasilske tombole v Moškanjcih

Moškanjci, 20. julija (TO). Tombola, ki je bila 20. julija v Moškanjcih, prosto zabavo, je prinesla PGD Moškanjci namesto dobitka — deficit.

Društvo je pripravilo 14.000 tombolskih kart ter dalo znatno vsoto denarja za tombolske dobitke. Kart pa je nad polovico ostalo. Zanimivo je na veselici bilo to, da so nekatere strežnice prodajale buteljke po 80, druge pa po 90 din. Nekaterim plesalcem tudi ni bilo po volji, da so jim med plesom strežnice odnašale z miz buteljke, za katere so zastavili denar.

Svoje pripombe k tej prireditvi imajo tudi člani PGD Formin in Zagorci, ki so bili naslednjega dne povabljeni v Moškanjce, da bi pomagali pospraviti, kar je od prejšnjega dne ostalo. Takole pravijo: »Člani PGD Moškanjci so nas povabili, da naj pridemo v ponedeljek zvečer, čemur smo se z veseljem odzvali. Že na veselilnem prostoru so nas mlajši gasilci iz Moškanjce mrko pogledovali. Ko smo se odpravljali domov, so nas ti prijazni vabitelji napadli. Metali so za nami kamenje, kole in drugo. Mi se na to nismo ozirali. Odpeljali smo se domov ter ni prišlo do pretepa, kar so oni želeli. Takšne solidarnosti od gasilcev v Moškanjcih nismo pričakovali. Ne pristojevo pa k mlajšim gasilcem njihovih starejših tovarišev, ki pri napadu niso sodelovali.«

Tatvine v KZ Vitomarci se ne smejo ponoviti

Vitomarci, 26. julija (LO). V razpravah o možnostih in pogojih razširitve tukajšnje KZ moramo žal več poslušati o tem, da kmetovalci neradi pristopajo, ker več ali manj verjamejo, da se marsikje v KZ slabo gospodari, da imajo od njih premalo koristi in slično. Te razprave postanejo posebno živahne ob primerih, ko nastane v zadruzi večja ali manjša škoda zaradi tatvine, vioma ali podobno.

Pred nedavnim je tukajšnja KZ po krivdi nekaj zlikovcev utrpela večjo škodo, ker ji je bilo iz skladišča, točilnice in prodajalne pokradenih stvari za okrog 40.000 din. Prislunil sem nekaterim razpravam in se mi zdi potrebno povedati v zvezi s tem svoje mnenje:

Ne dopade se mi, da se je več razpravljalo o KZ in njenih uslužbenih kot o povzročiteljih škode. Po življenjskih izkušnjah in zapažanjih lahko trdim, da še tatovi niso nikdar hvalili svoje žrtve. Delovanje teh zlikovcev se nedvomno ni začelo šele z dnem, ko so lezli skozi okna v zadrugne prostore, in da niso niti po uspehi akcij molčali. Da zadruga dobro ne gospodari, so lahko trdili iz lastnega, vedo, da KZ, iz katere kradajo, res ne bo mogla dalje, temveč da lahko samo propada kljub prizadevanju članstva, odbora in uslužbenec, da bi napredovala. Ko je bila odkrita tatvina, je ljudstvo, če že ne tatovi sami, lahko prejšnje trditve oprlo še na konkretni primer in tega dolžilo bolj odbor KZ in uslužbenec, kot pa prikriti sovražniki zadruga.

Njihovo delo je bilo toliko lažje, kolikor slabša je bila budnost poslovođe KZ, ki ni takoj opazil, da mu nastaja škoda v poslovnih prostorih.

V kolikor pa so bili tatovi mladolletniki, bi trebalo spregovoriti resno besedo o njihovih starših, ki so odgovorni za početje svojih otrok. V družinah, kjer se govori o zadrugnem premoženju kot o premoženju marljivih delovnih ljudi, ki si prizadevajo s skupnim delom ustvariti skupna sredstva za dvig kmetijstva, za izboljšanje življenja članov zadruga in celotne vasi, se ne more pripetiti, da bi otroci vdiral v poslovne prostore take zadruga in ji povzročali materialno škodo.

Upam, da se bo v zvezi s tem še kdaj oglasil k odprti diskusiji o naši KZ, članih, uslužbenih in tatovih ter sem prepričan, da bodo člani naše KZ vztrajali na tem, da se škoda čimprej povrne in da se v bodoče poveča budnost, da se taki primeri ne bodo več dogajali.

Breskve od »Osojnika«

Sadjarjska zadruga »Osojnik« je ena izmed prvih in najboljših zadrug v ptujskem okraju, katere je poznana širom Jugoslavije gledano naprednega plan-tažnega sadjarstva. Zadrugniki se dobro zavedajo, da dá edino plantaža njihov glavni zaslužek.

Velike težoke so imeli v plantaži prejšnja leta, ker niso imeli svojih lastnih strojev, da bi opravili delo pravi čas. Ako bi imeli goseničarja, bi lahko izvršili globoko jesensko oranje, da ne bi plantaža trpela takšne suše, kakršno trpi ravno sedaj v času dozorevanja plodov. Letos gre delo v plantaži dobro naprej, ker si je zadruga nabavila sama traktor-goseničar s 55 KS, kateri jim preorje plantaže in polja v rekordnem času. Za borbo proti rastlinskim škodljivcem in zajedalcem uporabljajo z največjim uspehom Platzovo traktorško škropilnico. Sadne plantaže so ob pravem času in redno škropljene, tako da so plodovi popolnoma zdravi. Kmetovalci, ogledajte si in se prepričajte o uspehih naprednega plantažnega sadjarstva, kakršno je v sadjarjski zadrugi »Osojnik«. Ob lanskoletni ptujski razstavi se je marsikateri ljubitelj sadja prepričal o krasoti breskvinih plodov, marsikateri pa tudi ni verjel, da zra-stejo takšni plodovi v severovzhodni Sloveniji, saj so ljudje govorili razne nemogoče stvari, da so bile breskve narajene iz mavca in gumlja, da so jih uvozili za razstavo iz Italije in Afrike itd. Takšnim nevernim Tomažem so letošnji plodovi dali zopet odgovor: to so uspehi in plodovi plantažnega sadjarstva zadruga »Osojnik«. B. G.

ŠPORT

Jugoslavija osvojila v nogometu in vaterpolu srebrno kolajno

Jugoslavija — Madžarska 2:0 (0:0)
Helsinki, 2. avgusta. Na olimpijskem stadionu sta se danes pomerili v finalni borbi v nogometu Jugoslavija in Madžarska. Tekmo je sodil angleški sodnik Ellis. Jugoslavija je nezalužno izgubila z rezultatom 2:0, čeprav je bila tehnično boljše od Madžarov. Ves prvi polčas so Jugoslavi napadali, vendar niso mogli doseči vodstva. V 35. minuti so Madžari streljali enajstmetrovko, ki jo je Beara sijajno ujel. Jugoslavanska reprezentanca je še nadalje igrala lepo, toda neučinkovito. Ko je bila naša enajstovica v lepem napadu in stalni premoči, so Madžari po Puskasu dosegli v 70. minuti vodstvo. Po tem голу je bil naš napad razbit, obramba pa je pokazala vse svoje sposobnosti. Tudi danes so Madžari ravno v zadnji minuti dosegli drugi gol. Tako smo ponovno osvojili srebrno kolajno kot v Londonu 1948 leta.

V WATERPOLU TUDI SREBRNA KOLAJNA

Jugoslavija — Italija 3:1 (0:1)
Jugoslavanska vaterpolo reprezentanca je danes imela priliko, da osvoji drugo zlato kolajno za Jugoslavijo v primeru, da premagata olimpijskega zmagovalca 1948 z visokim rezultatom 5:1, 7:2 itd. Ker so naši vaterpolisti dobili samo z rezultatom 3:1 so se plasirali na drugo mesto z istim številom točk kot Madžarska, toda nekoliko slabšo razliko v golih. Tako je zadnji dan olimpijskih iger prinesel kar dve kolajni Jugoslaviji, dvakrat se je naša zastava vila na olimpijskem stadionu v Helsinkih. —ik.

Izredno slaba igra v prvem, toda lepa igra Drave v drugem polčasu

Drava — Rakičan 9:1 (1:1)
Ptuj, 31. julija (ik). Zadnje prvenstveno nogometno tekmo na domačem igrišču je odigrala ptujška Drava z moštvom Rakičana iz Murske Sobotne, ki je prvo tekmo odločil v svojo korist (6:4), zato je vladalo veliko zanimanje med ptujsko športno javnostjo za to tekmo. Gole za Dravo so dosegli: Milenkovič tri, Širc Jože tri in Širc Maks dva ter Herceg enega.

Takoj v začetku je Drava pritisnila, vendar ni dosegla gola, zato je popustila, in Rakičan je pričel vse bolj ogrožati Dravina vrata. Drava se ni otresla napada vse do 30. minute, ko je Milenkovič povedel domače v vodstvo. Le nekaj minut nato je Rakičan direktno iz kota izenačil — 1:1. Ves ostal del polčasa je bil Rakičan v premoči, saj so bile Dravine vrste popolnoma raz-

bite. V tem polčasu je Rakičan igral zelo požrtvovalno.

V drugem polčasu je Drava pokazala izredno lepo igro, valila napad za napadom na Rakičanova vrata in iz minute v minuto zviševala rezultat. V 34. minuti je sodnik izključil desno zvezo gostov in tedaj je pričel Rakičan zavlačevati igro. Vendar so dosegli Dravaši še dva gola in s tem rezultat 9:1.

Drava je danes zadovoljila samo drugi polčas, dočim je v prvem verjetno na igralce vplivala prevelika vročina in podcenjevanje, tako da lahko rečemo, da ni zadovoljil noben igralec. V drugem polčasu se je odlikoval predvsem napad z Milenkovičem in Šircema na čelu, vendar je tudi obramba zadovoljivo opravila svojo nalogo.

Zasluzena zmaga Drave

Drava — Tekstilca 2:1 (2:1)

Študenti, 3. avgusta (ik). V današnji predzadnji prvenstveni nogometni tekmi MNP sta se pomerili moštvi domačega Tekstilca in Drave iz Ptuja. Igra obeh moštev je bila precej surova in tudi sodnik Glavič ni znal pravočasno intervenirati. Sodnik je napravil več grobih napak v škodo Dravine enajstovice, vse tekmo je vodil pristransko in neobjektivno.

Pričetek tekme je pripadal domačim, vendar je Drava hitro prešla v napad in že v 4. minuti je Milenkovič povedel Dravo v vodstvo. Igra se je zopet odvijala na Dravini polovici in vendar je že čez štiri minute Milenkovič s sijajnim prodromom povišal na 2:0. Tekstilec tudi po tem голу ni popustil, pač pa še nadalje ogrožal Dravina vrata, ki jih je danes izredno dobro v prvem ter sijajno v drugem polčasu branil Gorjup. V 16. minuti je Karaman po nerodnosti lepo podal žogo pred lasten gol in desna zveza Tekstilca jo je prisebno poslal v mrežo. S tem je bil že v 16. minuti postavljen rezultat dneva. Sodnik je vse bolj zaviral igro s svojimi pristranskimi odločitvami. V 31. minuti je izključil Dravinega srednjega napadalca Milenkoviča, vendar tudi sedaj Tekstilec ni znal rezultata spremeniti. V drugem polčasu je sodnik vse bolj oškodoval Dravo, prisodil enajstmetrovko, ki jo je hotela razjarjena publika preprečiti, vendar tudi ta strel ni prinesel gola Tekstilcu, ker se je žoga odbila od prečke.

Drava je danes pokazala pravo požrtvovalno igro saj je igrala samo z desetimi igralci trideset tekme proti enakovrednemu nasprotniku. Sodnik je danes v vsakem pogledu nasprotoval Dravašem, moštvi pa sta igrali nekoliko ostro, vendar fair.

Rojstva, poroke in smrti

v juliju

LESKOVEC

Rojstva: Bračič Terezija iz Gruškovja je rodila hčerko, Topovc Ivan je rodila hčerko, Gradišča je rodila hčerko, Kmetec Marija iz Zg. Leskovca št. 17, je rodila sina, Bednjički Marija iz Trdoboje je rodila sina, Hvalec Monika iz Vel. Okiča št. 58, je rodila hčerko.

Smrti: primerov v teku tega meseca na tem območju ni bilo. Ravno tako ni bila sklenjena nobena poroka.

JURSINCI

Rojstva: 3 dečki in 5 deklic. Porok ni bilo.

Umri: Holec Franc, posestnik Juršinci star 59 let, Majevec Gabriela, posestnica Bodkovič stara 52 let, Matjašič Anton, vžltkar Zagorci star 78 let, Zmauc Stefanija, Zagorci stara 7 mesecev, Janžekovič Ana, Kukava in Zavec Jrljana, kmetica, Polensak stara 83 let.

CIRKULANE

Rojstva: 2 dečka in 2 deklici. Poroko sta sklenila pred tukajšnjim odborom tov. Kostonjavec Janez, roj. 25. XI. 1929, stanujoč v Pristavi št. 32 in Arnečič Jožefa, roj. 16. III. 1923, stanujoča v Slatini št. 75. Smrtnih primerov ni bilo.

DESTERNIK

Rojstva: Pihler Antontja, kmetovalka iz Jiršovec je rodila hčerko, Kolaric Marija, kmetovalka iz Gomile je rodila hčerko in Zelenik Ana, poljska delavka je rodila sina. **Smrti:** Čeh Janez, Vintarovič star 41 dni, Bračič Alojzija, prevžitkarica Desternik stara 57 let, Murko Alojzija, užitkarica iz Desternika 75 let, Kramberger Marija, mala kmetica Trnovski vrh stara 73 let, Simonci Franc, krojač Somilce star 63 let, Vajdič Franc, kmetovalec Bis star 65 let. Zakonske zveze ni bilo.

VIDEM

Rojstva: Šijanec Marta, učiteljica Videm št. 7 je rodila hčerko, Cigliar Julijana, Pobrežje št. 139 je rodila hčerko, Lesjak Terezija, Lancova vas št. 4 je rodila sina, Smigoc Anica, Vareja št. 19 je rodila sina, Kokol Terezija, Vareja 19 je rodila sina, Hilič Elizabeta, Maj, vrh 2 je rodila hčerko, Drevenšček Marija, Tržec 4 je rodila sina, Muzek Marija, Zg. Pristava 42 je rodila hčerko, Skaza Marija Sturmvoje 3 je rodila hčerko in Selinšek Terezija, Borislavec 2 sina. **Poroke:** Sakelšek Stefan, delavec roj. 1932, Zg. Pristava št. 7 in Jurgec Marija, delavka, roj. 1932, Videm št. 32.

Pintarič Ciril, sofer, roj. 1928, Zg. Hajdina št. 12 in Brodnjak Marija, trg. pomočnica roj. 1931, Pobrežje št. 124.

Smrti: Mlakar roj. Planinšek Neža, roj. 1869 Tržec 52, Cafuta roj. Trafela Amalija, roj. 1894 Ljubstava 12, Rojko Ludvik, roj. 1904 Hoče, stanujoč v Mariboru Pobrežje, Osojnikova ulica, naplavljen na desnem bregu Drave v Dravcih dne 25. VII. 1952. Utonil je pred enim tednom v Mariboru pri ribolovu. Malek roj. Vidovič Marija, roj. 1873, Popovci št. 19.

ZAVRC

Rojstva: Furjan Marija, roj. Karo, je rodila sina 20. julija 1952. Mislovič Neža je rodila sina 21. julija 1952. Kokol Jožefa, roj. Slameršek, je rodila sina 24. julija 1952. Težak Marija, roj. Venta, je rodila sina 25. julija 1952.

Poroke: Ropič Franc, roj. 1923, z Belskega vrha št. 40 in Juršič Marija, roj. 1926 z Belskega vrha št. 50. **Smrti:** Ahačič Nikolaj, roj. 1893, z Korenjaka št. 32. Kokot Elizabeta, roj. 1928, z Turškega vrha št. 106.

Kmetovalci, kmetijske zadruga pozor!

Za jesensko setev vam nudimo po novih znižanih cenah:

Superfosfat, apneni dušik, kaljevo sol, Ceresan za razkuževanje žitaric, Agrosan, Agronal, vprežne pluge, njivske brane.

Vse vrste raznih pluznih lemežev, pluznih desk in ostalih rezervnih delov, ter vse ostale agrotehnične potrebščine za boljše kmetovanje.

Strokovna postrežba! Zelo znižane cene! Pridite, prepričajte se!

KMETIJSKI MAGAZIN Maribor, Meljska cesta 5

Opekarna Ptuj—Žabjak

obvešča svoje odjemalce o novih cenah prvovrstnih opečnih izdelkov, in sicer: zidna opeka din 4,35 obočna opeka din 8,45 strešna zarezna din 13,50 strešna bobrovec din 10,50 slemenjaki — žlebnjaki din 35,— Za II. razred vseh vrst opeke je 15% in za III. razred 30% popusta

MARIBORSKE OPEKARNE obrat Opej

Odbor za gradnjo »Kulturnega doma heroja Jožeta Lacka« z družbenimi organizacijami v Ptuj

priredi

VELIKO TOMBOLO

V LJUDSKEM VRTU PRI PTUJU

10. AVGUSTA 1952 S PRIČETKOM OB 9. URI DOPOLDNE

DOBITKI:

50 TOMBOL V VREDNOSTI 1.730.000 DINARJEV, IN SICER:

stanovanjska hiša na Tratah, 2 motorni kolesi, radio-aparat, 3 ženska in 3 moška kolesa znamke »Steyr«, plemenski bik, betonska žična ograja 20 m, 2 kompletni kuhinjski opremljeni, bakreni kotel za kuhanje žganja, junec v teži 200 kg, 4 svinje v teži po 100 kg, 2 kompletni pleteni vrtni garnituri, razno blago za moške obleke (kamgarn in fresko), sodi, sobne in krušne glinaste peči, flanela za perilo, vino v sodih itd.

100 DECITERN V VREDNOSTI 300.000 DINARJEV
200 KVINTERN V VREDNOSTI 400.000 DINARJEV
500 TERN V VREDNOSTI 150.000 DINARJEV
5000 AMB V VREDNOSTI 420.000 DINARJEV

SKUPNA VREDNOST DOBITKOV 3 MILIJONE DINARJEV

TOMBOLSKA KARTA 50 DINARJEV

Prispevaj tudi Ti z nakupom tombolskih kart in z udeležbo na tomboli k čimprejšnji zgraditvi doma, obenem poizkusi srečo in Ti želimo glavni dobitnik!

O d b o r

MESTNI KINO PTUJ

predvaja:

Od 8. do 11. avgusta angl. film »Rumeni metalj«

Od 12. do 14. avgusta amer. film »Ti-soč in ena noč«

Od 15. do 18. avgusta amer. film »Postaja Union«

Od 19. do 21. avgusta italj. film »Beg v Francijo«

Angleški film

RUMENI METULJ

Blaga svetloba angleškega poletja se razliva po prijazni pokrajini. Mlado dekle teka po trati in lovi redkega metulja za zbirko svojega strica, pri katerem živi v lepi vili na deželi...

Truplo z nožem v hrbtu se v tako idilično pokrajino slabo prilaga — poba se obrne: idili in preprosti lepoti lova metulja sledi lov na človeka, morlica, obsežen pogon, lov nove vrste z vsemi sredstvi sodobne tehnike.

Oblast premissih in brezobzirno izvršuje svojo dolžnost — saj gre za umor. Ironija usode hoče, da je osumljena umora Sophie Malraux, dekletje z metuljico.

Ta zlovesči obrat je osrednje gibalo napete zgodbe »Rumenega metulja«. Godolki združijo usodi dveh čudnih osebnosti: čudnega nemira polno Sophie, ki ji je tragičen dogodek v zgodnji mladosti zmedel duševno ravnotežje, in Davida Sommersa, bivšega člana Secret Servicea, ki se trudi, prepričan, da je Sophie nedolžna, da njeno nedolžnost tudi dokaže in najde pravega krivca. V to vrtoglavo pustolovščino ga silil tudi njegovo naravno nagnjenje za posle take vrste.

Gnoj in gnojnica na naših kmetijah

Ing. Zorec Egon

Znano je, da so pridelki na premnogi naših njivah in travnikih čisto preniški. Krivda za tako stanje leži poleg drugega tudi v pomanjkanju potrebnih hranilnih snovi v zemlji. Te dovajamo izrpani zemlji z domačimi in umetnimi gnojili. Od domačih gnojil prihajata v poštev predvsem hlevski gnoj in gnojnica.

Da bi ohranili v gnoju in gnojnici čim več hranilnih snovi, je potrebno smotrno ravnanje. Zavedati se je treba, da je med domačimi gnojili hlevski gnoj najvažnejše gnojilo in osnova rodovitosti zemlje ter da je od tega odvisen v veliki meri uspeh celotnega kmetovanja. Po svoji sestavi in posebnem vplivu na zemljo in rastlinsko življenje je hlevski gnoj najpopolnejše gnojilo. V gnojnici so dušične in kaljeve soli, ki zelo hitro delujejo, je pa zelo malo fosforne kisline.

Za pravilno hranjenje gnoja je potrebno poleg primerne grajenega hleva še primerno gnojnišče z gnojnično jama. Velik del naših kmetij še nima pravilno zgrajenega gnojnišča in še manj gnojnične jame, kljub temu, da je to, če je pravilno zgrajeno, najbolj dobičkanosna zgradba na kmetiji. Posebno je važno, da je zavarovana pred dotokom deževnice in druge vode, ter da je gnojnična jama neprodušno zaprta. Gnoj je treba vsak dan spravljati na gnojnišče, ker je tako mogoče vzdrževati snago v hlevu, in ker se le na ta način omogoča pravilno razkrajanje gnoja na gnojnišču. Važno je, da ostane gnoj vedno vlažen, kar se doseže z vsakodnevnim tlačenjem. S tem se prepreči še uhačanje dušika iz gnoja, kar je v spravljanju gnoja najvažnejša stvar.

SREČKE DRŽAVNE LOTERIJE

dobite po vseh ptujskih trafikah! Ne pozabite, da bo 18. in 23. avgusta žrebanje v Sloveniji, da vsaka srečka igra obkraj, da je v juliju zadel Majšperk zopet 50.000 din, da so Ptujčani julija zadel več kot pol milijona.

Zato si še danes kupite vsaj eno srečko državne loterije FLRJ!

Zahvala

Ob tragični smrti našega

ŽITNIK RADOTA

ml. vodnika JLA iz Rogoznice, ki so ga valovi Drave potegnili v pre-rano smrt dne 23. julija 1952, se vsem, ki so pokojnega spremlili na zadnji poti na pokopališče v Rogoznici, iskreno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni organom LM v Ormožu, ki so truplo pokojnika iztrgali valovom Drave, ter PGD Ptuj za brezplačen prevoz iz Ormoža, tov. Stanku Prejac za poslovilne besede ob odprtem grobu, vsem darovalcem venecv in cvetja ter vsem, ki so z nami sočustvovali.

Ptuj, 30. julija 1952.

ŽALUJOČE SORODSTVO

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam lajšali našo bol ob prerani izgubi našega sina

ANDREJA

ki nas je zapustil v cvetu svoje mladosti.

Posebno zahvalo izrekamo Prosto-voljnemu gasilskemu društvu Zagorci za častno stražo ter vsem gasilcem 3. sektorja za častno spremstvo na njegovi zadnji poti, dalje duhovščini cerkvenemu pevskemu zboru ter zbor-pionirki pod vodstvom tovarišice Man-ce, govornikom tov. Rautarju, Staniču, Ojniku, Znidariču, Prelogu in soolcu Fegu za njihove ganljive besede ob odprtem grobu, nadalje vsem daroval-cem venecv in cvetja ter vsem prijateljteljem in znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala vsem, prav vsem!

Ožaloščena družina FEGUŠ

MALI OGLASI

PRODAM HIŠO in posestvo. Horvat Ana, Sp. Velovlak 31, p. Moškanjci. HLEVSKI GNOJ za potrebo v trnaci kupi Vinarska zadruga Ptuj.

SVINJSKI HLEV, ugoden za prevoz, prodam. Naslov v upravi lista.

NAJDITELJA evid. tablice S 6548 pro-sim, da proti nagradi javi svoj naslov Herga Francu, Ormož 117.

PRODAM POSNEMALNIK, strelovod, tehtnico in mlin za jabolka. Ljutomer-ska cesta 23, Ptuj.

PRODAM globok otroški tapciran vozček. Vprašajte v upravi.

POIZVEDBA. Iščem moško kolo črne barve in rjavo aktovko, kar je moralo biti najdeno v gozdu ob Pragerki cesti v bližini Cirkovc. Najditeja prosim, da navedeno vrne proti lepi nagradi v upravi tovarne aluminija v Strnišču ali pa na postaji LM v Cirkovcih.

PROSIM NAJDITELJA osebne izkaz-nice in drugih dokumentov na ime Hvala Stanko, Kričevina 54, da naj-deno vrne proti nagradi.

TRGOVSKA POMOČNICA s poslovođ-sko prakso išče službo. Gre tudi v gostilno. Naslov v upravi lista.